

наша
свабода

№28 ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

2 ЧЭРВЕНЯ 2000 года ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

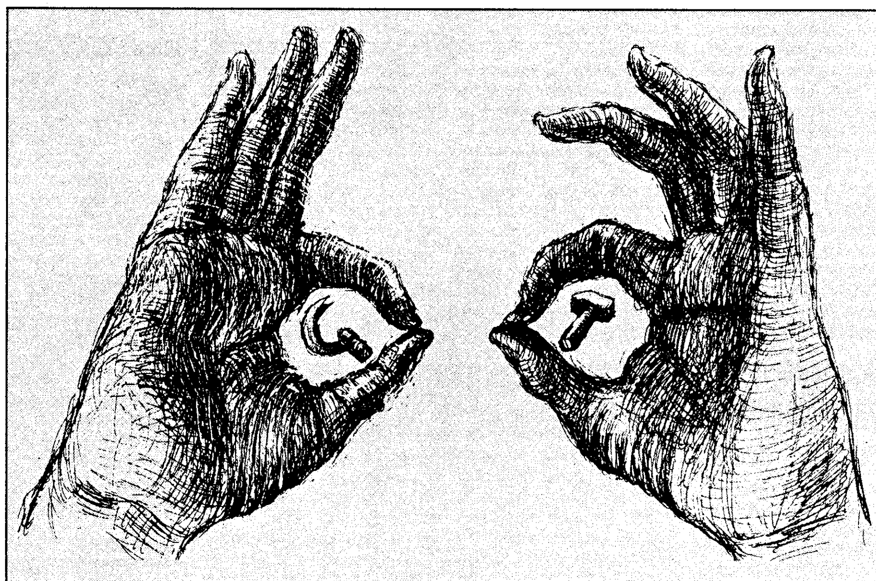
КОШТ СВАБОДНЫ

Планы перамяніліся – «дыялог» уладзе па душы

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

«У нас нараджаецца новы сацыяльны інстытут. Грамадства набывае цывілізаваны інструмент дасягнення згоды і стабільнасці...» Такую заяву зрабіў А.Лукашэнка падчас сустрэчы з прадстаўнікамі «грамадска-палітычнага дыялога» ў мінулы аўторак.

«Новы сацыяльны інстытут» – гэта сам «дыялог». Трэба разумець, А.Лукашэнку спадабалася ягоная праца, і было вырашана захаваць яго надалей. Нагадаем, што 18 траўня падчас сустрэчы з парламентарыямі Беларусі і Расіі А.Лукашэнка заявіў пра хуткае заканчэнне дыялога. Курс хутка змяніўся – ягоныя арганізатары ўжо кажуць пра заканчэнне толькі «першага этапу».

Прадстаўнікі 110 арганізацыяў, што ніколі не мелі асаблівых прэтэнзіяў да рэжыму А.Лукашэнкі, збіраліся на працягу двух месяцаў, нешта нібыта вырашалі, песціліся пад сафітамі тэлевізійных камераў БТ.

Вынік – больш чым сціплы. Замест абяцаных больш чым 55 папраўак у Выбарчы кодэкс (праўда, большая частка з іх адстойвае выключна інтарэсы грамадскіх арганізацыяў) А.Лукашэнку было прапанавана да разгляду толькі 16. Болей таго, А.Лукашэнка адразу папярэдзіў удзельнікаў дыялога, што не ўсе 16 папраўак будуць прынятыя парламентам. Такім чынам, усе прапановы дыялога мусяць прайсці праз парламенцкае і прэзідэнцкае «сіта». Трэба разумець, што ніводная з прапановаў, якая не спадабаецца А.Лукашэнку, не будзе прынятая ў якасці папраўкі.

Чым запомніўся дыялог? Неверагоднай прагай ягоных удзельнікаў да ўлады. Як ім падабалася нешта вырашаць – нібыта на дзяржаўным узроўні! Дыскутаваць, палемізаваць, рабіць гучныя заявы – у спадзяванні, што іх заўважаць, адзначаць і забяруць наверх, да сябе. Неўзабаве пачнуцца парламенцкія выбары, і практычна кожны ў зале паседжанняў дыялога марыць пра цёпленькае дэпутацкае месцейка. Тым больш, што з гэтай восені парламент будзе працаваць на прафесійнай аснове. Кожны дэпутат будзе шчаслівы атрымоўваць міністэрскі заробак. Але не ў кожнага «дыялаганта» будзе магчымасць увайсці ў парламент – на ўсіх не хопіць месцаў. Прызавуць самых адданых.

Парадокс у тым, што, згодна з беларускім заканадаўствам, грамадскія аб'яднанні не маюць права займацца палітыкай. Тым не менш, усе гэтыя людзі вельмі прагнуць грамадскага прызнання. Таму іхнія выступы падчас дыялога мелі вельмі малое дачыненне да той праблемы, дзеля якой усе яны, уласна кажучы, і сабраліся – да ўдасканалення Выбарчага кодэкса. Трыбуна дыялога выкарыстоўвалася яго ўдзельнікамі з мэтай напрамую паразмаўляць з А.Лукашэнкам.

Цікава, што і А.Лукашэнка выкарыстаў нагоду дыялога, каб давесці да публікі зусім іншыя праблемы. ▶

Заканчэнне на стар.3

Пракуратура скардзіцца, што Чыгіру «далі мала»

Жарсці вакол экс-прэм'ера працягваюцца

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Адразу тры навіны прыйшлі ад сям'і экс-прэм'ера Міхаіла Чыгіра. Першая – гарадская пракуратура заявіла пратэст на прысуд, што быў вынесены Міхаілу Чыгіру гарадской калегіяй суддзяў на чале з Аляксандрам Васілевічам. Пракуратура нязгодная з тым, што суддзі апраўдалі Чыгіра па ўсіх акрамя аднаго эпізодаў абвінавачвання і пакінулі яго на волі. Нагадаем, пракуратура прасіла суд даць Чыгіру пяць гадоў турмы і цяпер настойвае на пераглядзе справы. Другая навіна тычыцца падзеяў 19 траўня, калі быў вынесены прысуд экс-прэм'еру. Тады на ганку суда жонка Чыгіра Юлія Станіславаўна, абараняючыся ад схапіўшага яе міліцыянта, укусіла яго за вуха. Паводле звестак з пракуратуры Фрунзенскага раёна Мінска, супраць Юліі Чыгір узбуджаная справа, яна падазраецца ў аказанні супраціўлення міліцыі. Між тым Юлія Чыгір сама пацярпела ад міліцыянта, аб чым сведчыў велізарны сіняк на яе руцэ. Аднак лёс яе скаргі пакуль не вызначаны. Старшы следчы Фрунзенскай пракуратуры Дзмітрый Шкарупа, якому даручана гэтае расследаванне, сказаў, што «ў межах справы супраць Чыгір правяраецца і яе заява». Цікава, што следчы адмовіўся назваць прозвішча міліцыянта, якога пакусала жонка экс-прэм'ера.

І апошняя з навінаў – невядомыя злодзеі забраліся ў дом, дзе жылі бацькі Міхаіла Чыгіра. Гэта на ўскраіне вёскі Усава Капыльскага раёна, дзе знаходзіцца славутая пасека Чыгіра. Гэта не першае наведванне злодзеяў у зачынены дом, але гэты візіт здзівіў як ніякі. Хата была адчыненая ключом і ўсе рэчы былі, як кажуць, «пращмананыя». Зніклі тры мяхі цукру, назапашанага для падкормкі пчолаў, і яшчэ некаторыя рэчы. Міхаіл Чыгір напісаў у міліцыю заяву, але ён не ўпэўнены, што злодзей будзе знойдзены. «Вельмі ўжо нетрадыцыйныя почырк быў у гэтых рабаўнікоў», – дадаў экс-прэм'ер. ■

ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ

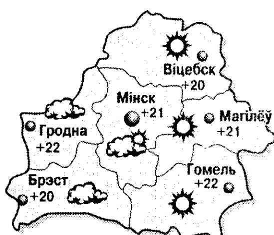
■ **Неўзабаве Беларусь чакае яшчэ адзін прэзідэнцкі візіт.** 28-29 чэрвеня прэзідэнт Малдовы Пётр Лучынскі прыбудзе ў Мінск з афіцыйным візітам. Пра гэта паведаміў учора прэс-сакратар МЗС Мікалай Барысевіч. Праграма візіту пакуль удакладняецца.

■ **Як нездавальняючую ацаніў якасць будаўніцтва Лядовага палаца фізкультуры і спорту «Магілёў» віцэ-прэм'ер беларускага ўрада Генадзь Навіцкі.** Наведваючы лядовую арэну, у адкрыцці якой, прызначаным на 10 чэрвеня, збіраецца ўзяць удзел Аляксандр Лукашэнка, Генадзь Навіцкі знайшоў мноства недаробак: ужо абваліўся месцамі тынк, мокрая пасля дажджу столь, няякасная пафарбоўка, брак у аддзелцы раздзявальняў і туалетаў. Паводле словаў Г.Навіцкага, Лядовы палац «Магілёў» пакуль зусім не гатовы да ўрачыстага адкрыцця і эксплуатацыі.

■ **З 1 чэрвеня ўсе прадпрыемствы, якія пры выпуску прадукцыі выкарыстоўваюць сімволіку Брэста, павінны плаціць штогадовы збор у гарадскі бюджэт у памеры 50 мінімальных заробкаў.** Апроч таго, арганізацыя выпуску прадукцыі з сімволікай памежнага горада павінна рабіцца выключна са згоды прэзідыума гарадскога Савета народных дэпутатаў. Такое рашэнне было прынятае на апошняй сесіі гарсавета. З 1 чэрвеня ў Брэсце ўводзіцца шэраг іншых мясцовых падаткаў і збораў для фізічных і юрыдычных асобаў. Фізічным асобам давядзецца плаціць падатак на рэкламу – 5 працэнтаў ад платы за размяшчэнне рэкламы або інфармацыі ў СМІ, а таксама збор на ўтрыманне і развіццё інфраструктуры горада. Дэпутаты мяркуюць, што такімі новаўвядзеннямі змогуць павялічыць даходную частку гарадскога бюджэту, які напаўняецца сёлета вельмі цяжка.

■ **Днямі дыпламатычны склад ізраільскай амбасады ў Беларусі вярнуўся ў Мінск.** Нагадаем, што 17-18 траўня ўвесь дыпламатычны склад амбасады раптоўна адбыў на радзіму, як было заяўлена, «па тэхнічных прычынах». Іх ад'езд многія напрамую звязалі з чуткамі аб пагаршэнні радыяцыйнай сітуацыі ў Мінску. Як тлумачыць прэс-служба амбасады Ізраіля, ад'езд дыпламатаў быў выкліканы «неабходнасцю правядзення медыцынскага абследавання з-за нявызначанасці з радыяцыйнай сітуацыяй, што склалася на той час». Цяпер усе супрацоўнікі амбасады вярнуліся ў Мінск, і дыпламатычнае прадстаўніцтва працуе ў звычайным рэжыме.

НАДВОР'Е

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

970

Амбасада сачыла за апазіцыяй

Аляксей СТАЎСКІ

Прэс-канферэнцыя па выніках візіту беларускай апазіцыйнай дэлегацыі ў ЗША прайшла на Управе БНФ.

Нагадаем, што з 16 па 28 траўня старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі А.Лябедзька, старшыня БНФ В. Вячорка, прадстаўнік грамадзянскай ініцыятывы «Хартыя'97» З.Бандарэнка і галоўны рэдактар НАШАЙ СВАБОДЫ П. Жук знаходзіліся ў Злучаных Штатах па запрашэнні амерыканскага боку. В.Вячорка яшчэ не паспеў вярнуцца, астатнія ўдзельнікі паездкі прысутнічалі на прэс-канферэнцыі.

Журналістаў цікавіла, як апазіцыянеры могуць пракаментаваць заявы А.Лукашэнкі наконт візіту апазіцыі за акіян, а таксама які вынік прынясе гэтае падарожжа. А.Лябедзька назваў гэтую рэакцыю Лукашэнкі істэрыкай, звязанай з адчуваннем таго, што крэсла пад ім рэальна захісталася. А наступствы візіту, па словах А.Лябедзькі, могуць быць самыя розныя. Як тое, што А.Лукашэнка нарэшце пойдзе на нейкія саступкі, – так і ўзмацненне рэпрэсіяў супраць апазіцыі.

Цікава, што, па словах апазіцыянераў, супрацоўнікі беларускай амбасады ў ЗША натуральна сачылі за імі і нават спрабавалі зняць іх на відэакамеру ў цягніку.

Уздымалася на прэс-канферэнцыі і пытанне пра грошы, якія старшыня камісіі па замежных справах Сената ЗША Джэсі Хелмс абяцаў выдзеліць Беларусі на падтрымку дэмакратычных працэсаў. Па словах З.Бандарэнкі, калі гэтыя грошы будуць выдзеленыя, ніхто не будзе супраць – акрамя А.Лукашэнкі ды ягонага атачэння.

Спадзяванні на тое, што еўрапейскія органы кіравання ў хуткім часе пачнуць ставіцца да Беларусі больш жорстка, прагучалі з вуснаў амаль усіх выступоўцаў. ■

Працяг тэмы ў інтэрв'ю З.Бандарэнкі на стар. 3

Беларусь не хацела скандалу

Рыгор БУЯН

У Вільнюсе Ліга Свабоды Літвы правяла мітынгі каля беларускай амбасады ў знак пратэсту супраць прызначэння намеснікам міністра абароны Беларусі генерал-лейтэнанта Уладзіміра Усхопчыка. Літоўцы пратэставалі супраць таго, што чалавек, які падазраецца праваахоўнымі органамі ў «наўмысным забойстве з прымяненнем агнястрэльнай зброі» і «нанясенні цяжкіх цялесных пашкоджанняў», заняў такую высокую пасаду ў суседняй дзяржаве.

У 1991 годзе У.Усхопчык камандаваў дыслацыраванай у Вільнюсе дывізіяй савецкай арміі, танкі якой у ноч на 13 студзеня 1991 года спрабавалі падавіць выступленне літоўцаў за незалежнасць. Тады 13 чалавек загінулі, каля ста чалавек моцна пацярпелі. «Прызначэнне генерала У.Усхопчыка на такую высокую пасаду гаворыць за тое, што над палітычным небам Літвы навісла велізарная небяспека для яе свабоды і незалежнасці», – заявіў лідэр Лігі Свабоды Антанас Терляцкас.

Фота С.ГРЫЦА/архіў

● Літва. 1991 год. Савецкія салдаты каля Вільнюскага тэлецэнтра падчас крывавых сутычак з дэманстрантамі

У адказ на масавыя выступленні ўпершыню прагучала ацэнка афіцыйнага Мінска на скандал, які ўспыхнуў паміж Беларуссю і Літвой. Прэс-сакратар беларускага МЗС Мікалай Барысевіч заявіў: «Прызначэнне генерала Усхопчыка на пасаду намесніка міністра абароны – і гэта мы тлумачылі літоўцам – не накіраванае на пагаршэнне двухбаковых стасункаў, якія апошнім часам развіваліся досыць інтэнсіўна і на карысць абодвум бакам. Тым больш, што У.Усхопчык будзе займацца тэхнічнымі пытаннямі».

У 1992 і 1994 гадах Літва патрабавала ад беларускіх уладаў выдачы У.Усхопчыка, але афіцыйны Мінск адмовіўся выдаць генерала. На пытанне, ці не патрабаваў літоўскі бок выдачы Уладзіміра Усхопчыка гэтым разам, прэс-сакратар МЗС адказаў: «Не. Ва ўсякім разе, такая інфармацыя праз мяне не праходзіла». ■

Кансерватары аб'ядноўваюцца

Алесь ШМЯЛЁЎ

Дэкларацыю аб намеры супрацоўнічаць у пытаннях узмацнення дэмакратыі і сувязяў паміж Польшчай і Беларуссю падпісалі днямі прадстаўнікі партыі БНФ пад кіраўніцтвам Вінцука Вячоркі і польскай Кансерватыўна-народнай партыяй. Гэта першае падпісанне падобных пагадненняў паміж прадстаўнікамі БНФ і партыяй, што прадстаўляе іншую краіну. Кансерватыўна-народная партыя (КНП) уваходзіць у выбарчы блок «Салідарнасць» і з'яўляецца ў Польшчы адной з самых уплывовых на правакансерватыўнай арэне. У канцы чэрвеня польскія сябры БНФ прыедуць з працоўным візітам у Беларусь. ■

На судзе глядзелі порнакасету

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Вельмі нечакана скончылася адно з паседжанняў Мінскага гарадскога суда па справе Валерыя Шчукіна і Мікалая Статкевіча, якіх абвінавачваюць у арганізацыі беспарадкаў на вуліцах Мінска падчас правядзення летась несанкцыяваных масавых акцыяў.

У якасці экспертызы ў судовай зале шмат разоў праглядалі розныя відэакасеты з запісам дэманстрацыяў і тых самых беспарадкаў, каб вызначыць ролю ў іх В.Шчукіна і М.Статкевіча.

Так было і ў гэты раз, калі нехта збоку абвінаваўцаў здабыў новы відэадоказ. Нечакана пасярэдзіне прагляду запіс шэсця 17 кастрычніка 1999 года змяніўся... звычайнай «парнухай». Няцяжка ўявіць, якое ажыўленне гэта прынесла ў судовы пакой. Спачатку, праўда, у зале наступіла поўная цішыня, бо ніхто не чакаў такога развіцця падзеяў, а затым пачуўся дружны залп смеху ад карціны, як разгублены суддзя Ігар Кот старанна спрабуе выключыць відэамагнітафон пультам з падсеўшымі батарэйкамі...

На наступны ж дзень выступала пракурор, якая запрасіла па артыкуле 186.3 Валерыю Шчукіну паўтара года турмы, але ўмоўна, а Мікалаю Статкевічу – два гады калоніі агульнага рэжыму. Цяпер на працэсе час выступаць адвакатам і грамадскім абаронцам падсудных. ■

Фонд дапамогі ахвярам палітычных рэпрэсіяў

Віктар ДУШКАН

25–27 траўня 2000 года ў Беластоку адбылася канферэнцыя «Ад аўтарытарнай дзяржавы да дэмакратычнай», на якой прысутнічалі прадстаўнікі Праваабарончага цэнтра «Вясна». Падчас свайго выступу пра сітуацыю з парушэннямі правоў чалавека ў Беларусі старшыня ПЦ «Вясна» А.Бяляцкі прапанаваў удзельнікам канферэнцыі з польскага боку – прадстаўнікам недзяржаўных грамадскіх арганізацыяў і палітычных партыяў – стварыць у Польшчы «Фонд дапамогі ахвярам палітычных рэпрэсіяў». Гэтая думка была ўхваленая польскімі ўдзельнікамі канферэнцыі. Яны запэўнілі беларусаў, што праца па стварэнні такога фонду пачнецца неадкладна. На рэгіянальным узроўні такія намаганні ўжо рабіліся. Цэнтралізацыя высілкаў і сродкаў разлічаная на актыўную дапамогу ахвярам палітычных рэпрэсіяў на Беларусі. ■

Пушкіна не пусцілі ў Варшаву

Алесь ІВАНОЎСКІ

Атрымаўшы запрашэнне ад дырэктара Варшаўскага Замка Уяздоўскага (Цэнтра сучаснага мастацтва) Войцэха Крукоўскага на ўдзел у выставе сучаснага мастацтва Беларусі, якая ладзіцца з 30 траўня па 2 ліпеня, паехаць туды мастак і перформер Алесь Пушкін не змог. Справа ў тым, што на афіцыйным выкліку ў Варшаву старшы інспектар выпраўленча-працоўных работ Крупскага раённага аддзела ўнутраных справаў Мінскай вобласці В.Гурко пазначыў наступнае: «23 мая 2000 года Пушкіну А.М. адмоўлена ў выездзе ў Варшаву на выставу. Падстава: асуджаны на два гады з адтэрміноўкай прыгавору. Пашпартна-візавай службай Крупскага РАУС ануляваны дазвол на выезд ва ўсе краіны свету да заканчэння тэрміну прыгавору, інакш кажучы, да 25.11.2001 года». Сам Алесь Пушкін гэты факт пакінуў без каментару.

Нагадаем, што ўмоўны тэрмін Пушкін атрымаў пасля таго, як летась 20 ліпеня, у дзень сканчэння легітымных прэзідэнцкіх паўнамоцтваў Лукашэнкі, арганізаваў перад будынкам па вул.Карла Маркса, 38 адмысловую перформансную акцыю: з тачкай гною, наручнікамі і праткнутым віламі партрэтам першага прэзідэнта Беларусі. ■

Кіраўніцтва ВС «эмігруе» у Вільнюс

Рыгор БУЯН

Чарговае паседжанне Прэзідыума Вярхоўнага Савета 13-га склікання, запланаванае на 5 чэрвеня, пройдзе ў сталіцы суседняй Літвы – Вільнюсе. Кіраўніцтва парламента ўпершыню збярэцца ў поўным складзе, што раней не ўдавалася з-за вымушанай эміграцыі спікера Сямёна Шарэцкага.

Варта адзначыць, што гэтае паседжанне Прэзідыума ў пэўным сэнсе стане гістарычнай падзеяй. Кіраўніцтва ВС найперш плануе сфарміраваць парадак дня чарговай сесіі парламента, якая хутчэй за ўсё пройдзе ў чэрвені. Выбары ў палату прадстаўнікоў не за гарамі – таму Вярхоўнаму Савету неабходна вызначыцца і сфармуляваць сваю пазіцыю да гэтай кампаніі. Больш за тое, кіраўніцтва ВС абмяркуе палітычную сітуацыю ў Беларусі, а таксама перспектывы краіны па вяртанні на шлях дэмакратычнага развіцця ў святле сесіі Парламенцкай асамблеі АБСЕ, якая пройдзе ў ліпені ў Бухарэсце. ■

Зміцер Бандарэнка: «Гэты візіт стаў прарывам!»

Пасля размовы з сенатарамі Д.Макеем і Р.Дурбінам

Пасля візіту дэлегацыі беларускай апазіцыі ў Злучаныя Штаты Амерыкі, які выклікаў рэзка негатыўную рэакцыю беларускіх уладаў, НАША СВАБОДА прапануе інтэрв'ю ў каардынатара грамадзянскай ініцыятывы «Хартыя'97» Зміцера Бандарэнкі – аднаго з удзельнікаў гэтага візіту.

– Спадар Зміцер, калі ласка, распавядзіце, як адбываўся візіт.

– Візіт аб'яднанай беларускай апазіцыі адбыўся па запрашэнні партнёра «Хартыі'97» Міжнароднай Лігі правоў чалавека. Такога ўзроўню сустрэчаў, якія адбыліся ў беларускай дэлегацыі, раней не было. У першую чаргу я б адзначыў сустрэчы са старшынёю камітэта па міжнародных справах Сената ЗША сенатарам Хэлмсам і са старшынёю камітэта па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў Кангрэса ЗША Гілманам. Неабходна адзначыць, што ЗША аказваюць дапамогу болей чым ста краінам свету, і роля гэтых камітэтаў у гэтым вызначальная. Напрыклад, нядаўна было прынятае рашэнне аб дапамозе Кітаю на развіццё дэмакратыі ў памеры сто мільёнаў долараў (на падтрымку праектаў па свабодным распаўсюджванні інфармацыі – для радыё, газетаў).

Знакавай таксама стала сустрэча з адным з лідэраў рэспубліканскай партыі, канкурэнтам Дж.Буша на прэзідэнцкіх прайм-выбарах сенатарам Дж.Макейнам, які для Амерыкі легендарная асоба.

– Якія асноўныя вынікі дасць паездка ў адносінах да Беларусі?

– Бадай упершыню на самым высокім узроўні Злучанымі Штатамі было заяўлена аб падтрымцы дзейнасці беларускіх дэмакратычных сілаў, аб падтрымцы барацьбы беларускага народа за свабоду і дэмакратыю. У бліжэйшы час Сенат ЗША прыме рэзалюцыю адносна Беларусі, якая ўжо была прынятая раней Палатай прадстаўнікоў Кангрэса. Акрамя таго, і ў Парламенце, і ад прадстаўнікоў выканаўчай улады мы пачулі, што ЗША прызнаюць парламенцкія выбары ў Беларусі свабоднымі і дэмакратычнымі толькі тады, калі будуць выкананыя чатыры ўмовы. Першае, гэта змяненне ў дэмакратычны бок Выбарчага кодэкса. Другое – наданне сапраўднага заканадаўчага статусу парламенту Беларусі, трэцяе – допуск апазіцыі да дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі. І, нарэшце, паляпшэнне сітуацыі з правамі чалавека, куды ўваходзяць вызваленне палітвязняў, спыненне рэпрэсіяў і пераследу беларускіх грамадзянаў за іх перакананні. У гэтым выпадку парламенцкія выбары будуць прызнаныя сапраўднымі. Часу ў Лукашэнкі, каб даць адказ на гэтае пытанне, фактычна ўжо няма. Але знайшла разуменне нашая прапанова па пераносе выбараў, калі ўлада пойдзе на саступкі.

У кабінеце Збігнева Бжэзінскага

– Якім чынам вызначаліся пазіцыі прадстаўнікоў дэлегацыі падчас сустрэчаў?

– Усе нашыя выступы, усе падыходы раней узгадняліся. На паседжаннях Каардынацыйнай Рады дэмакратычных сілаў была выпрацаваная канцэпцыя нашых выступаў. Мы казалі пра трэці Кангрэс дэмакратычных сілаў, які рыхтуецца ў ліпені, аб выніках «Гарачай Вясны-2000», аб верагодных планах беларускай апазіцыі, аб праблемах у сферы правоў чалавека на Беларусі і рэалізацыі права грамадзянаў краіны на свабоднае атрыманне і распаўсюджванне інфармацыі.

Хацелася б дадаць, што гэта не першы і не апошні візіт беларускай апазіцыі. Былі паездкі Ю.Хадыкі і С.Багданкевіча, працяглы візіт С.Шарэцкага, паездка С.Шушкевіча і Л.Грузновай. У якасці візіцёраў выступалі беларускія незалежныя журналісты і творчыя асобы: Ю.Хашчавацкі, Л.Міндлін і іншыя. Ездзілі і айчынныя юрысты. З усяго гэтага можна зрабіць выснову, што рэальнай дыпламатычнай працай цяпер на Беларусі займаецца якраз беларуская апазіцыя, а не ўлады.

– Зараз наступае лета, час, калі палітычная актыўнасць спадае. Чаго чакаць пасля «Гарачай восені-2000»?

– Восеньскія і вясновыя акцыі апазіцыі, на мой погляд, цалкам нармальная з'ява, таму што як бы дыктатура ні спрабавала зламіць волю беларускага народа да дэмакратыі і свабоды – ёй гэта не ўдаецца. Акцыі безумоўна будуць праводзіцца: будзе праведзены Кангрэс дэмакратычных сілаў, будуць працягвацца візіты за мяжу. А мэты застаецца ранейшыя – захаванне незалежнасці Беларусі, барацьба за правы і свабоды беларускіх грамадзянаў. Свет зацікаўлены ў гэтай барацьбе, асабліва пасля заявы Лукашэнкі аб стварэнні на Беларусі вялікай ваеннай групоўкі, што прывяло б да дэстабілізацыі становішча ў Еўропе ў цэлым. У гэтых адносінах Еўропа і ЗША – нашыя адназначныя партнёры.

Гутарыў Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

На сустрэчы з Джэсі Хэлмсам і Кэці Фіцпатрык

Беларусь вновь оказывается на Арабском Востоке

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

Вице-премьер, министр иностранных дел Беларуси Урал Латыпов вновь совершит визит в ближневосточный регион. На 5 июня намечено начало его рабочего визита в Ливию. За более чем за год, как У.Латыпов возглавляет внешнеполитическое ведомство, им были совершены поездки, с главой государства и самостоятельно, в целый ряд стран Арабского Востока – Египет, Сирию, Кувейт, Объединенные Арабские Эмираты, Йемен. Посещал вице-премьер также и Израиль.

Не секрет, что в наращивании белорусского экспорта, как главной задачи в работе МИД Беларуси, ставка делается на поставки некоторых видов продукции бывшего советского ВПК и запчастей военной техники, которой в данном регионе мира еще предостаточно. Многомиллиардные закупки у бывшего СССР осуществлял и режим Муамара Каддафи, который властвует уже не один десяток лет.

Известно, что из-за обвинений в пособничестве международному терроризму Ливия находится в американском списке стран-изгоев, к которым применяются экономические санкции. Правда, с неделю назад, Вашингтон объявил о некотором смягчении режима санкций в отношении Триполи. И интерес к нефтедобывающей и вооружающейся Ливии стал расти.

В Социалистическую Народную Арабскую Джамахирию – таково официальное название страны – едет внушительная делегация, которую возглавляет глава МИД Беларуси. Предполагается, что на протяжении 4 дней представители белорусских предприятий, некогда входивших в советскую оборонку, а сейчас выпускающих продукцию двойного назначения, будут пытаться заключить выгодные контракты. По неофициальной информации, некоторые проекты контрактов вызывают ревностное отношение российских союзников. Москва сама спешит к «валютному пирогу», которым может стать Ливия после, как ожидается, скорой отмены международных санкций.

Интерес к данному визиту Урала Латыпова вызывает и следующие обстоятельства. До сих пор на официальном уровне не была опровергнута или прокомментирована информация некоторых российских СМИ о том, что Беларусь «засекли» с продажей вооружений Ливии, которое затем оказалось в Чечне. Якобы это явилось одной из причин того, что Москва потребовала ужесточения контроля за передвижением военной техники по белорусской территории.

Вполне вероятно, что во время визита белорусской делегации ее глава У. Латыпов обсудит и конкретную дату официального визита А.Лукашенко в Джамахирию. Как говаривал когда-то экс-глава МИД РБ незабвенный профессор И.Антонович: «Мы едем туда, где реагируют на наши пульсации». Может быть он имел ввиду конвульсии? ■

АД РЭДАКЦЫІ

Улады пільна адсочвалі паездку апазіцыі ў Амерыцы

Незадаволенасць ёй вылілася спачатку ў ноту беларускай амбасады ў Вашынгтоне, потым – у заяву МЗС Беларусі. Надта, відаць, не спадабалася, што апазіцыянеры былі прынятыя «кіраўніцтвам некалькіх камісіяў Палаты прадстаўнікоў і Сената, у Дзяржаўным дэпартаменце і Савеце нацыянальнай бяспекі ЗША». А заканадаўчую ініцыятыву сенатара Дж. Хелмса аб дапамозе дэмакратычным сілам Беларусі МЗС расцаніў як умяшальніцтва ва ўнутраныя справы нашай краіны.

Яшчэ больш рэзка адрэагаваў А.Лукашэнка. Выступаючы перад удзельнікамі «дыялога», паведаміў, што «крайняя апазіцыя шукае грошы на звяржэнне «нелегітымнай улады» і гэта «знойдзе ацэнку ў Савеце бяспекі Беларусі» – мусіць, каб «ураўнаважыць» наведванне Савета нацыянальнай бяспекі ЗША.

Гэтыя заявы не засталіся незаўважанымі: 30 траўня на брыфінгу ў Дзярждэпартаменце ЗША намеснікам прэс-сакратара Філіпам Рыкерам было заяўлена: «Які-небудзь пераслед гэтых людзей, звязаны з іх сустрэчамі ў Вашынгтоне, можа стаць сур'ёзнай памылкай» і «больш супрацьстаяць высілкам па ўзнаўленні законнага дэмакратычнага працэсу ў Беларусі. Мы настойваем, каб рэжым Лукашэнкі паклаў канец палітычнаму крызісу ў Беларусі праз рэальны дыялог з апазіцыяй, вынікам якога сталіся б сумленныя і свабодныя выбары».

Зразумець непакой уладаў можна: за шэсць гадоў дзяржаўныя чыноўнікі не здолелі наладзіць гэткіх адносінаў з ЗША. Апазіцыя, якая лёгка знаходзіць агульную мову ў высокіх кабінетах магутнай дзяржавы, не можа не карыстацца падтрымкай у сябе на радзіме.

Планы пераменіліся – «дыялог» уладзе па душы

Заканчэнне. Пачатак на стар.1

У прыватнасці, ён раскрытыкаваў паездку групы апазіцыйных палітыкаў у ЗША: «Прадстаўнікі крайне радыкальнай апазіцыі за акіянам... яны думаюць пра грошы... на звяржэнне існуючай «нелегітымнай улады». Што ж, мы гатовыя і да такіх выклікаў. У бліжэйшы час такая пазіцыя знойдзе ацэнку ў Савеце бяспекі нашай дзяржавы. Па меншай меры, спакойна на такія рэчы глядзець нельга».

А.Лукашэнка распавёў таксама пра ўсё большае міжнароднае прызнанне «дыялога», у тым ліку – і Арганізацыяй па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе. Каб пацвердзіць гэта, ён даў слова старшыні Кансультатыўна-назіральнай групы АБСЕ ў Беларусі Хансу-Георгу Віку. Спадар Вік зачытаў заяву, якая ўтрымлівала «крытычныя» патрабаванні да Беларусі: уключэнне даверaных асобаў ад палітычных партыяў у склад Цэнтрвыбаркама і іншых выбарчых камісіяў, забеспячэнне празрыстасці выбараў і вызначэнне статусу назіральніка, доступ апазіцыйных партыяў да электронных СМІ, пашырэнне паўнамоцтваў новага парламента, а таксама ўстанаўленне «перыяду міру» напярэдадні выбараў – г.зн. спыніць пераслед грамадзянаў па палітычных матывах і дазволіць беспераШкоднае правядзенне дэманстрацыяў і партыйных мітынгаў.

Толькі на гэтых умовах, па словах Х.-Г. Віка, Захад пагодзіцца прыслаць на выбары сваіх назіральнікаў. Еўропа і ЗША змогуць прызнаць новы парламент легітымным, толькі калі выбары ў Беларусі будуць свабоднымі, дэмакратычнымі і справядлівымі.

Выступ спадара Віка нечакана выклікаў вельмі нервовую рэакцыю А.Лукашэнкі. Ён пачаў крычаць на кіраўніка місіі і кідаць яму абвінавачванні. Са словаў Аляксандра Лукашэнкі, у прыватнасці, вынікала, што калі б не ён і не ягоныя сакрэтныя перамовы з Х.-Г. Вікам, то былы прэм'ер-міністр Міхаіл Чыгір атрымаў бы прысуд не тры гады ўмоўна, а 5 альбо нават 15 гадоў за кратамі. «Пакланіцеся Сукалу (Валянцін Сукала – старшыня Вярхоўнага суда Беларусі. – **Р.П.**) і суддзям, што вялі той працэс!» – пажадаў А.Лукашэнка.

Тым не менш, А.Лукашэнка паабяцаў правесці выбары «так, каб не толькі сп.Вік, але і камар носа не падточыў». «Галоўным вынікам усёй нашай сумеснай, вялікай працы мусіць стаць правядзенне свабодных, дэмакратычных, прызнаных міжнароднай супольнасцю парламенцкіх выбараў. Вы хочаце, як вы кажаце, справядлівых выбараў. Я хачу таго ж – іншага не будзе, яго проста не дадзена. Бо я занадта паважаю свой народ, і здзекавання над ягоным сумленнем не пацярплю», – заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Насамрэч мэты ў яго зусім іншыя. Калі Захад зноў не прызнае новаабраны парламент, то гэта будзе вельмі істотным правалам на знешнепалітычным накірунку. Сябраваць з Захадам усё ж трэба – гэта А.Лукашэнка добра разумее. Але і цалкам адмовіцца ад сваёй пазіцыі, пайсці на ўсе ўмовы міжнароднай супольнасці для яго немагчыма. Таму робіцца намаганні імітаваць тую дзейнасць, якую ад яго патрабуюць. Захад чакае рэальных перамоваў – праводзіцца дэкаратыўны кансультатыўны дыялог, патрабуецца эфір для апазіцыі ў электронных СМІ – «Панарама» на паўхвіліны выпускае на экран С.Шушкевіча і г.д. Калі ўсё будзе працягвацца такім жа чынам, то няма чаго чакаць і ад «удасканалення» Выбарчага кодэкса. Ён застанецца прынцыпова такім жа непаўнавартасным – адбудуцца толькі дробныя змяненні.

Як паведаміў журналістам прэзідэнцкі памочнік Сяргей Посахаў, папраўкі да яго мусяць быць прынятыя не пазней за 25-27 чэрвеня, інакш яны не будуць дзейснымі падчас восеньскіх выбараў. Затое А.Лукашэнка паабяцаў паўплываць на дэпутатаў палаты прадстаўнікоў, каб тыя не марудзілі з прыняццем паправак і зрабілі гэта «за 1-2 дні». Ён нават сказаў, што папярэдне дамовіцца з кіраўніцтвам свайго парламента – каб гарантаваць поспех. ■

ПОНЕДЕЛЬНИК • 5 ИЮНЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.05 Резонанс.
08.53 Выпускной экзамен по белорусскому и русскому языкам за курс базовой школы.
09.00 Новости.
09.10 Потребительская корзина.
09.25 «Сегодня с вами...» Эльвира Герасимович.
09.50 Здоровье. Тележурнал.
10.15 «Сфера».
10.35 Теленавигатор.
11.00 Новости.
11.10 «Все мои дети». Сериал.
11.55 «Судьба человека». Олег Чежегов.
12.25 Музыка без границ.
13.00 Новости.
13.15 «Вечер». Спектакль. Часть 1-я.
14.30 Док. экран. «Душа мира».
15.00 Новости.
15.10 Мультфильм.
15.30 «Что было? Что есть? Что будет?» Док. фильм.
16.05 «Тайна гексограммы». Телеочерк.
16.35 Авто-парк.
16.45 Премьера песни.
17.00 Новости.
17.15 «А музыка звучит...» С.Рахманинов - А.Респиги. «Пять этюдов-картин».
17.45 Док. экран. «Дорога к Пушкину». 5-я серия.
18.10 «Тайны женского характера». Стилист Л.Елисеева.
18.40 Международные спортивные новости.
19.00 Новости.
19.20 Политические диалоги.
19.55 «Все мои дети». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 «Одиссея команды Кухто». Телеигра.
22.25 Худ. фильм **«ХРАНИ МЕНЯ, МОЙ ТАЛИСМАН»**.
23.35 Третий тайм.
00.05 Новости.
00.15 Криминальная хроника.
00.20 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм. «Падение империи Запада». Часть 1-я.

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости.
8.15 Любовь Полищук в фильме **«ЕСЛИ МОЖЕШЬ, ПРОСТИ...»**.
9.45 Вкусные истории.
9.55 Поле чудес.
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Звездный час.
15.10 ...До шестнадцати и старше.
15.45 Нестор Петрович и все, все, все в фильме **«БОЛЬШАЯ ПЕРЕМЕНА»**. 1-я серия.
17.30 «С легким паром».
18.00 Как это было. Горьковская ссылка академика Сахарова. 1980 год.
18.45 «Нежный яд». Сериал.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Сериал «Секретные материалы» («X-files»).
21.55 Взгляд.
22.35 Концертная программа «Свет Юнга».
23.50 Сериал «Майк Хаммер»:Тяжелые перчатки».

5.00, 6.00, 7.00, 8.00 Вести.
5.20, 5.50, 6.50, 7.45 Доброе утро, Россия.
5.35, 7.35 Семейные новости.
6.30 Почта РТР.
7.20 Телеспецназ.
8.40 «Арена - спорт». Журнал.
9.15 «Цыганка». Сериал.
10.05 «Санта-Барбара». Сериал.
11.00 Зеркало.
12.00 Вести.
12.30 «Город женщин». Тележурнал для женщин.
13.05 «Черная жемчужина». Сериал (Аргентина).
13.55 «Богатые и знаменитые». Сериал.
14.50 Планета Земля.
15.45 «Веселая карусель». Мультсериал.
16.00 Вести.
16.30 «Башня».
16.55 Гараж.
17.30 Премьера комедийного сериала «Монахини в бегах».
18.25 Вино-шоу-кур.
19.00 Вести.
19.40 «Дикий ангел». Сериал.
20.40 Малькольм Макдауэлл в премьере худ. фильма «Остров фантазий» (США).
21.30 «Грязные танцы». Сериал.
22.00 Вести.
22.30 Премьера док. фильма «Разговор с Америкой». Часть 2-я. «Разоружение».
23.25 «Футбол + ТВ» с А.Вайнштейном. Тележурнал.
0.15 Телеспецназ.

7.05 Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 Детский сеанс. **«ПАРИ С ВОЛШЕБНИЦЕЙ»**. Худ. фильм (Румыния).
8.55 Милостью Божьей вместе.
9.20 «Российский курьер». Кабардино-Балкария.
10.00 Дом актера. «Из дальних странствий воротясь...».
10.35 «Доктор Марго». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 Опера Дж.Верди «Аида». 1-й и 2-й акты.
13.30 Новости культуры.
13.40 Опера Дж.Верди «Аида». 3-й и 4-й акты.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона». Сериал.
15.35 «Беседы о русской культуре». Передача 23-я.
16.15 Знакомые мелодии.
16.40 «Доктор Марго». Сериал.
17.30 Новости.
17.40 «Мир авиации». Журнал.
18.05 Т.Уильямс. «Кошка на раскаленной крыше». Спектакль. Часть 1-я.
19.15 Вечерняя сказка.
19.30 Новости культуры.
19.50 Т.Уильямс. «Кошка на раскаленной крыше». Спектакль. Часть 2-я.
21.35 После новостей...
21.55 «Безумец бедный». Документальный видеофильм.
23.00 Новости культуры.

5.00 Сегодня утром.
5.15, 7.10 Спорт, погода.
5.20, 6.15 Криминал.
5.35, 6.50 Большие деньги.
5.50, 7.15 Впрок.
6.20 Карданный вал.
6.35 Мультфильм.
7.45 Интересное кино.
7.55 Независимое расследование с Н.Николаевым.
9.00 Сегодня.
9.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич» (США).
11.00 Сегодня.
11.30 Вчера в Итогах.
12.45 Куклы.
13.00 Сегодня.
13.25 Час сериала. «Каменская. Убийца поневоле». Фильм 3-й. Часть 2-я.
14.25 Герой дня без галстука.
15.00 Сегодня.
15.35 Старый телевизор.
16.25 Впрок.
16.40 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Герой дня.
18.55 «Живой Пушкин». Программа Л.Парфенова. Часть 1-я.
19.55 Совершенно секретно. Информация к размышлению.
21.00 Сегодня.
21.50 Премьера НТВ. Майкл Мэдсен в сериале **«МЕСТЬ БЕЗ ПРЕДЕЛА»**. **«ГРУППА ДРУЗЕЙ»**.
22.50 Сегодняшко.
23.30 Сегодня в полночь.
23.55 Лига Чемпионов по футболу подводит итоги.

5.50 День за днем.
7.40 Дорожный патруль.
8.00 Новости.
8.10 Кинотеатр ТВ-6. Шерилин Фенн в триллере **«СКОЛЬЖЕНИЕ»**.
10.00 Новости.
10.05 «Телемагазин в Минске».
10.20 «Скандалы недели».
10.50 «Катастрофы недели».
11.40 «Телемагазин в Минске».
12.00 ЦитаДЕНЬ.
12.05 День за днем.
14.00 Новости.
14.15 «Телемагазин в Минске».
14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
15.20 «Отдохнем».
15.30 Мультфильмы.
15.45 «Телемагазин в Минске».
16.40 Юмористический сериал «Дежурная аптека II».
17.15 Дорожный патруль.
17.35 Шоу «Амба - ТВ».
18.05 Сериал «Морская полиция». «Большая кровь».
19.00 Новости дня.
19.30 «Вы очевидец».
20.25 Сериал «Иллюзия убийства II».
21.30 Дорожный патруль.
21.45 Новости.
22.05 Кинотеатр ТВ-6. Энтони Эдвардс в фильме **«ЛЕТНЯЯ ГОРЯЧКА»**.
23.35 Диск-канал.
0.05 Дорожный патруль.

ВТОРНИК • 6 ИЮНЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.10 Политические диалоги.
08.40 «Заславль». Док. фильм.
08.53 Выпускной экзамен по математике за курс средней школы.
09.00 Новости.
09.10 Потребительская корзина.
09.25 **«ОЧКАРИК»**. Короткометражный худ.фильм.
10.10 Семейный телеканал «На волне взаимопонимания».
11.00 Новости.
11.10 «Все мои дети». Сериал.
11.55 «Одиссея команды Кухто». Телеигра.
12.25 Третий тайм.
13.00 Новости.
13.10 А.Дударев. «Вечер». Спектакль. Часть 2-я.
14.10 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых.
14.30 Бездельник.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильмы.
16.05 Док. экран. «Дорога к Пушкину»(Россия). 6-я серия.
16.30 «Далекое и близкое». Док. фильм («Белвидеоцентр»).
17.00 Новости.
17.10 «Сегодня в программе». Фильм-концерт.
17.30 Международные спортивные новости.
17.45 Док. сериал «Исторические расследования» (Россия). Фильм 1-й.
18.25 «Москва - Минск».
19.00 Новости.
19.15 Ток-шоу «Будни».
20.00 «Все мои дети». Сериал.
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Н.Караченцов в комедии **«БЕЛЫЕ РОСЫ»**.
23.15 Музыкальный салон с Элеонорой Езерской.
23.45 Новости.
23.55 Криминальная хроника.
24.00 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм. «Падение империи Запада». Часть 2-я.

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 Новости.
8.15 «Нежный яд». Сериал.
9.15 С.Светличная в программе «Женские истории».
9.50 Как это было. Горьковская ссылка академика Сахарова. 1980 год.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 «Царь горы».
15.10 ...До шестнадцати и старше.
15.45 **«БОЛЬШАЯ ПЕРЕМЕНА»**. 2-я серия.
17.30 Смехопанорама.
18.00 Жди меня.
18.45 «Нежный яд». Сериал.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Премьера Первого канала. **«ОНЕГИН»** (1999 год).
22.55 Илья Глазунов в программе «Жизнь замечательных людей».
23.45 Детектив **«ПЕРСТЕНЬ С РУСАЛКОЙ»**. 1-я серия.

5.00, 6.00, 7.00, 8.00 Вести.
5.20, 5.50, 6.50, 7.45 Доброе утро, Россия.
5.35, 7.35 Семейные новости.
6.30 Почта РТР.
7.20 Телеспецназ.
8.40 «Арена - спорт». Журнал.
9.15 «Цыганка». Сериал.
10.05 «Санта-Барбара». Сериал.
11.00 Телеспецназ.
11.25 Москва - Минск.
12.00 Вести.
12.30 «Город женщин».
13.05 «Черная жемчужина». Сериал (Аргентина).
13.55 «Богатые и знаменитые». Сериал.
14.50 Диалоги о животных.
15.45 «Веселая карусель». Мультсериал.
16.00 Вести.
16.30 «Башня».
16.55 Сиреневый туман.
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 «Устами младенца».
19.00 Вести.
19.40 «Дикий ангел». Сериал.
20.35 Сериал «Остров фантазий».
21.30 «Грязные танцы». Сериал.
22.00 Вести.
22.30 Премьера документального фильма «Разговор с Америкой». Часть 3-я.
23.30 «К-2» представляет: «Любовь» в программе Александра Плахова «Колизей».
0.30 Телеспецназ.

7.05 Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 **«ЗЕРКАЛО ДЛЯ ГЕРОЯ»**. Худ. фильм. Часть 1-я.
8.50 А.Чайковский. «Этюды в простых тонах».
9.30 «Мир авиации». Журнал.
9.55 «На пушкинском на дворе...», «Я женат и счастлив». Док. фильмы.
10.35 «Доктор Марго». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«ЭЛЬФ, КОТОРЫЙ НЕ ВЕРИЛ»**. Худ. фильм.
13.05 Играет камерный оркестр «Российская камерата».
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильм.
14.15 «О том...» Авторская программа В.Верника.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона». Сериал.
15.35 Мультфильмы.
16.00 «Дар напрасный, дар случайный». Док. фильм.
16.10 Ортодокс.
16.35 «Доктор Марго». Сериал.
17.30 Новости.
17.40 «Ноу-хау». Тележурнал.
17.50 Соло и Тутти. К.Сен-Санс. Концерт для фортепиано с оркестром.
18.20 «Вновь я посетил...» Иннокентий Смоктуновский читает стихи А.С.Пушкина.
19.05 Вечерняя сказка.
19.15 Мульсериал «Комиколор».
19.30 Новости культуры.
19.50 «На пушкинском на дворе...», «Я женат и счастлив». Док. фильмы.
20.30 Г.Свиридов. Шесть романсов на стихи А.С.Пушкина.
20.55 После новостей...
21.15 **«ЗЕРКАЛО ДЛЯ ГЕРОЯ»**. Худ. фильм. Часть 1-я.
22.20 Телефильм.
23.00 Новости культуры.

5.00 Сегодня утром.
5.15, 7.10 Спорт, погода.
5.20, 6.15 Криминал.
5.35, 6.50 Большие деньги.
5.50, 7.15 Впрок.
6.20 Карданный вал.
6.35 Мультфильм.
7.45 Интересное кино.
7.55 Совершенно секретно. Информация к размышлению.
9.00 Сегодня.
9.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич» (США).
11.00 Сегодня.
11.25 Наше кино. Андрей Попов в фильме **«СЕДЬМОЙ СПУТНИК»**.
13.00 Сегодня.
13.30 Сериал **«МЕСТЬ БЕЗ ПРЕДЕЛА»**.
14.25 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.35 Старый телевизор.
16.25 Впрок.
16.40 Сериал «Она написала убийство» (США).
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.40 Герой дня.
19.00 «Живой Пушкин». Часть 2-я.
19.55 «Глас народа».
21.00 Сегодня.
21.50 Премьера НТВ. М.Мэдсен в сериале **«МЕСТЬ БЕЗ ПРЕДЕЛА»**. **«ОБЪЕКТ КРИТИКИ»** (США).
22.50 Сегодняшко.
23.30 Сегодня в полночь.
23.55 «Антропология».

5.50 День за днем.
7.45 Дорожный патруль.
8.00 Новости.
8.10 Кинотеатр ТВ-6. **«ПОЛЕТ АЛЬБАТРОСА»**.
10.00 Новости.
10.05 Сериал «Морская полиция».
10.55 Сериал «Иллюзия убийства II».
12.00 ЦитаДЕНЬ.
12.05 День за днем.
14.00 Новости.
14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
15.20 «Отдохнем».
15.45 «Ле-go-go».
16.20 «Своя игра».
16.45 Сериал «Дежурная аптека II».
17.20 Дорожный патруль.
17.35 Программа «Бис».
18.05 Сериал «Морская полиция». «Утопленница».
19.00 Новости дня.
19.30 СВ-шоу. Е.Шаврина.
20.25 Сериал «Иллюзия убийства II».
21.30 Дорожный патруль.
21.45 Новости.
22.05 Кинотеатр ТВ-6. Триллер **«ОТПУЩЕНИЕ ГРЕХОВ»**.
23.40 Диск-канал.
0.15 Дорожный патруль.
0.30 Сериал «Дежурная аптека II».

СРЕДА • 7 ИЮНЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.10 Слово Митрополита Филарета к празднику Вознесения Господня.
08.20 «Сегодня с вами...» Сергей Кислухин.
08.45 «Звезда земли новогрудской». Док. фильм.
09.00 Новости.
09.10 Потребительская корзина.
09.30 **«НЕ УЛЕТАЙ, ЗЕМЛЯНИН!»** Короткометражный худ. фильм.
10.05 Компьютерный полигон.
10.25 Зорная ростань.
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.00 Ток-шоу «Будни».
12.45 Мультфильм.
13.00 Новости.
13.15 Видимо-невидимо.
14.25 Ток-шоу «Карамболь» с участием Алексея Шедько и Паскаля.
15.00 Новости.
15.15 Сериал «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.40 «5 х 5».
16.10 Мультфильм.
16.25 «А музыка звучит...»
17.00 Новости.
17.15 «Поет Ирина Бржевская». Фильм-концерт («Экран»).
17.30 «Макаенка,9».
18.00 Док.сериал «Исторические расследования». «Л.Д.М. и Александр Блок, Больше, чем любовь». Фильм 2-й.
18.40 Международные спортивные новости.
19.00 Новости.
19.15 Лотерея «Толока».
19.25 «Наши песни». Авторская программа А.Ярмоленко.
19.55 «Все мои дети». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Мелодрама **«ДОГМА-3. ПОСЛЕДНЯЯ ПЕСНЯ МИФУНЕ»** (Дания).
23.30 Королевская охота.
24.00 Новости.
00.10 Криминальная хроника.

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.40 Новости.
8.15 «Нежный яд». Сериал. Заключительная серия.
9.15 Пока все дома.
9.50 Жди меня.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Зов джунглей.
15.10 ...До шестнадцати и старше.
15.45 **«БОЛЬШАЯ ПЕРЕМЕНА»**. 3-я серия.
17.30 Маски-шоу.
18.00 Человек и закон.
18.45 Ростислав Плятт и Георгий Вицин в комедии **«ЖЕНИХ С ТОГО СВЕТА»**.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Мэл Гибсон в мелодраме **«БЕГСТВО МИССИС СОФФЕЛ»**.
23.05 Василий Кандинский в программе «Цивилизация».
23.55 Детектив **«ПЕРСТЕНЬ С РУСАЛКОЙ»**. 2-я серия.

5.00, 6.00, 7.00, 8.00 Вести.
5.20, 5.50, 6.50, 7.45 Доброе утро, Россия.
5.35, 7.35 Семейные новости.
6.30 Почта РТР.
7.20 Телеспецназ: «Дежурная часть».
8.40 «Арена - спорт». Журнал.
9.15 «Цыганка». Сериал.
10.05 «Санта-Барбара». Сериал.
11.00 Телеспецназ.
11.25 Мой XX век.
12.00 Вести.
12.30 «Город женщин». Журнал.
13.05 «Черная жемчужина». Сериал (Аргентина).
13.55 «Богатые и знаменитые». Сериал.
14.50 Моя семья.
15.45 «Веселая карусель». Мультсериал.
16.00 Вести.
16.30 «Башня».
16.55 «Круглая дата». Виктор Тихонов. 70 лет.
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 Сам себе режиссер.
19.00 Вести.
19.40 «Дикий ангел». Сериал.
20.40 Сериал «Остров фантазий».
21.30 «Грязные танцы». Сериал.
22.00 Вести.
22.30 Мужчина и женщина. Михаил Глузский.
23.20 «Кино + ТВ». Тележурнал.
0.20 Телеспецназ: «Дежурная часть».

9.05 **«ЗЕРКАЛО ДЛЯ ГЕРОЯ»**. Худ. фильм. Часть 1-я.
10.25 «Ноу-хау». Тележурнал.
10.35 «Доктор Марго». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«МАДМУАЗЕЛЬ О»**. Худ. фильм. (Франция, 1993).
13.30 Новости культуры.
13.45 «В гостях у лета», «Бобик в гостях у Барбоса». Мультипликационные фильмы.
14.15 «15-й подъезд». Ведущий В.Васильев.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. «Чародей. Страна великого дракона». Сериал.
15.35 «Беседы о русской культуре». Авторская программа Ю.Лотмана. Передача 24-я.
16.15 И.Стравинский. «Игра в карты».
16.40 «Доктор Марго». Сериал.
17.30 Новости.
17.40 Архитектурная галерея. «Архитектура и современное искусство».
17.55 «Университетские встречи». Александр Чубарьян.
18.20 Кто мы? «Царь и Дума». Передача 3-я.
18.50 Тайны портретного фойе. Л.Сулержицкий.
19.15 Вечерняя сказка.
19.30 Новости культуры.
19.50 Фильмы Марины Дохматской. «Рожденные летать», «Андрей Широков, голоса и краски», «Рябово. Осенний день». Док. фильмы.
20.30 Отрывки из произведений А.С.Пушкина читает Б.Бабочкин.
21.00 После новостей...
21.20 **«ЗЕРКАЛО ДЛЯ ГЕРОЯ»**. Худ. фильм. Часть 2-я.
22.30 «Исторические концерты». Театр Ла Скала.
23.05 Новости культуры.

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Глас народа».
9.00 Сегодня.
9.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич» (США).
11.00 Сегодня.
11.35 В нашу гавань заходили корабли.
12.35 Мультфильм «Отражение».
'12.40 «Среда». Экологическая программа.
13.00 Сегодня.
13.30 Сериал. Майкл Мэдсен в сериале **«МЕСТЬ БЕЗ ПРЕДЕЛА»**, **«ОБЪЕКТ КРИТИКИ»** (США).
14.20 «Итого».
14.40 Фитиль.
15.00 Сегодня.
15.35 Старый телевизор.
16.25 Впрок.
16.40 Сериал «Она написала убийство» (США).
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.40 Герой дня.
19.05 «Живой Пушкин». Программа Леонида Парфенова. Часть 3-я.
19.55 Суд идет.
21.00 Сегодня.
21.50 Премьера НТВ. Майкл Мэдсен в остросюжетном сериале **«МЕСТЬ БЕЗ ПРЕДЕЛА»**. **«ЦЕНА УСПЕХА»**.
22.50 Сегодняшко.
23.30 Сегодня в полночь.
23.55 «Антропология».

5.50 День за днем.
7.45 Дорожный патруль.
8.00 Новости.
8.10 Кинотеатр ТВ-6. Детектив **«СЕРДЦЕ СПРАВЕДЛИВОСТИ»**.
10.00 Новости.
10.05 Сериал «Морская полиция».
10.55 Сериал «Иллюзия убийства II».
12.00 ЦитаДЕНЬ.
12.05 День за днем.
14.00 Новости.
14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
15.20 «Отдохнем».
16.15 «Без вопросов...».
16.40 Сериал «Дежурная аптека II».
17.20 Дорожный патруль.
17.30 «Наши любимые животные».
18.00 Сериал «Морская полиция».
19.00 Новости дня.
19.30 Ток-шоу «Я - сама».
20.30 Сериал «Иллюзия убийства II».
21.35 Дорожный патруль.
21.50 Новости.
22.10 Кинотеатр ТВ-6. Комедия **«ОТПУСК ПО РАЗДЕЛЬНОСТИ»**.
23.45 Диск-канал.
0.20 Дорожный патруль.
0.35 Сериал «Дежурная аптека II».

ЧЕТВЕРГ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.15 «Сегодня с вами...» Галина Кулагина.
08.40 Потребительская корзина.
09.00 Новости.
09.10 Королевская охота.
09.40 «Все мы родом из детства». Часть 3-я.
10.35 Мультфильм.
11.00 Новости.
11.10 «Все мои дети». Сериал.
11.55 «Наши песни». Авторская программа А.Ярмоленко.
12.25 Наш край. Участие Беларуси во Всемирных выставках прошлого века.
13.00 Новости.
13.10 Земляки.
14.10 «Песню берите с собой». Телефестиваль белорусской песни.
15.00 Новости.
15.10 Сериал «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.35 Мультфильм.
15.45 «Радость каждый день». Детская музыкальная школа №8 г.Минска.
16.25 «Край вереска». Телеочерк.
17.00 Новости.
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.00 Сериал «Сити» (США).
18.40 Международные спортивные новости.
19.00 Новости.
19.15 «Премьер-парад». Юмористическая программа.
19.40 Телебарометр.
19.55 «Все мои дети». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 М.Мастрояни в худ. фильме **«ПРИНЦЕССА КАНАРСКАЯ»** (Италия).
23.05 Футбол. «БАТЭ» - «Славия». 2-й тайм.
23.55 «Крок».
00.25 Новости.
00.35 Криминальная хроника.

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости.
8.15 Елена Соловей и Юрий Богатырев в фильме **«ДОЧЕНЬКА»**. 1-я серия.
9.50 Человек и закон.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Программа «100%».
15.10 ...До шестнадцати и старше.
15.45 **«БОЛЬШАЯ ПЕРЕМЕНА»**. 4-я серия.
17.30 «Каламбур».
18.00 Процесс.
18.45 Андрей Ростоцкий и Владимир Конкин в остросюжетном фильме **«ЧЕРНЫЙ ОКЕАН»**.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Любовь Полищук в фильме **«ЛЮБОВЬ С ПРИВИЛЕГИЯМИ»**.
23.40 «Прорыв». Гала-концерт на Воробьевых горах.

5.00, 6.00, 7.00, 8.00 Вести.
5.20, 5.50, 6.50, 7.45 Доброе утро, Россия.
5.35, 7.35 Семейные новости.
6.30 Почта РТР.
7.20 Телеспецназ: «Дежурная часть».
8.40 «Арена - спорт». Тележурнал.
9.15 «Цыганка». Сериал.
10.05 «Санта-Барбара». Сериал.
11.00 Телеспецназ.
11.25 Мой XX век.
12.00 Вести.
12.30 «Город женщин». Информационно-развлекательный тележурнал для женщин.
13.05 «Черная жемчужина». Сериал (Аргентина).
13.55 «Богатые и знаменитые». Сериал.
14.50 Новая «Старая квартира».
15.30 «Фантик». Мультфильм.
16.00 Вести.
16.30 «Башня».
16.55 Диалоги о рыбалке.
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 «Клуб «Белый попугай».
19.00 Вести.
19.40 «Дикий ангел». Сериал.
20.35 Сериал «Остров фантазий».
21.30 «Грязные танцы». Сериал.
22.00 Вести.
22.30 Премьера документального фильма «Разговор с Америкой». Часть 4-я. «Космос».
23.30 Время кино. Фильм Карена Шахназарова **«ДЕНЬ ПОЛНОЛУНИЯ»**.

8 ИЮНЯ

1.05 Телеспецназ: «Дежурная часть».
1.20 Звуковая дорожка.

7.05 Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 **«БЕЛЫЙ СНЕГ РОССИИ»**. Худ. фильм.
9.10 Архитектурная галерея.
9.25 «Вся оставшаяся жизнь», «Песни Леля». Документальные фильмы.
10.15 А.С.Пушкин. «Пир во время чумы». Читает Ю.Авшаров.
10.35 «Доктор Марго». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«ЕСЛИ БЫ ТЫСЯЧА КЛАРНЕТОВ»**. Худ. фильм.
13.05 В ансамбле с Кремером.
13.30 Новости культуры.
13.45 Ретроспектива мультфильмов Е.Гамбурга. «Переменка», «Что такое хорошо и что такое плохо?».
14.15 «Мой Эрмитаж». Программа М.Пиотровского.
14.45 Телэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. «Чародей. Страна великого дракона». Сериал.
15.35 «В мире пушкинской поэзии». Программа Ю.Лотмана. Передача 1-я.
16.35 «Доктор Марго». Сериал.
17.30 Новости.
17.40 Новое кино.
18.05 Власть факта.
18.20 «Культура вне границ». Посольство Венгрии.
18.45 «Кумиры». Г.Тараторкин.
19.10 Вечерняя сказка.
19.20 «Джек Мороз» из мультсериала «Комиколор».
19.30 Новости культуры.
19.50 «Вся оставшаяся жизнь», «Песни Леля». Док. фильмы.
20.45 После новостей...
21.05 **«БЕЛЫЙ СНЕГ РОССИИ»**. Худ. фильм.
22.30 Джазофрения.
23.00 Новости культуры.

5.00 Сегодня утром.
7.55 Суд идет.
9.00 Сегодня.
9.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич» (США).
11.00 Сегодня.
11.25 Наше кино. Владимир Гостюхин, Леонид Куравлев и Юрий Яковлев в фильме **«ЛЕВША»**.
13.00 Сегодня.
13.30 Сериал. Майкл Мэдсен в остросюжетном сериале **«МЕСТЬ БЕЗ ПРЕДЕЛА»**. **«ЦЕНА УСПЕХА»**.
14.20 Дог-шоу «Я и моя собака».
15.00 Сегодня.
15.35 Старый телевизор.
16.25 Впрок.
16.40 Сериал «Она написала убийство» (США).
17.30 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.40 Герой дня.
19.00 «Живой Пушкин». Часть 4-я.
19.50 Телеигра «О, счастливчик!».
20.35 Профессия - репортер. Александр Зиненко. «Мастер и Антонина».
21.00 Сегодня.
21.50 Премьера НТВ. М.Мэдсен в сериале **«МЕСТЬ БЕЗ ПРЕДЕЛА»**. **«ДРУЗЬЯ»**. Заключительная серия.
22.50 Сегодрячко.
23.30 Сегодня в полночь.
23.55 «Антропология».

5.50 День за днем.
7.45 Дорожный патруль.
8.00 Новости.
8.10 Кинотеатр ТВ-6. Комедия **«ОТПУСК ПО РАЗДЕЛЬНОСТИ»**.
10.00 Новости.
10.05 Сериал «Морская полиция».
10.55 Сериал «Иллюзия убийства II».
12.00 ЦитаДЕНЬ.
12.05 День за днем.
14.00 Новости.
14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
15.15 «Отдохнем».
16.10 «Пальчики оближешь».
16.40 Сериал «Дежурная аптека II».
17.20 Дорожный патруль.
17.30 «Фасон».
18.00 Сериал «Морская полиция».
19.00 Новости дня.
19.30 «И снова 33 квадратных метра. "Летний призыв". О.С.П. - лучшее».
20.25 Сериал «Иллюзия убийства II».
21.30 Дорожный патруль.
21.45 Новости.
22.05 Кинотеатр ТВ-6. Эрик Эстрада в фильме **«РЕШАЮЩИЙ ГОЛ»**.
23.40 Диск-канал.
0.15 Дорожный патруль.
0.25 Сериал «Дежурная аптека II».

ПЯТНИЦА • 9 ИЮНЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.15 Док. экран. «Творенье скромной красоты».
08.35 Потребительская корзина.
08.53 Выпускной экзамен по математике за курс базовой школы.
09.00 Новости.
09.10 Детский экран. «Голубая чашка». Худ. фильм по повести А.Гайдара (Россия).
10.10 Мультиклуб.
10.40 Телебарометр.
11.00 Новости.
11.10 «Все мои дети». Сериал.
11.55 «Премьер-парад». Юмористическая программа.
12.20 Сделано в Беларуси. Предприятие «Электрум».
12.35 Усадьба.
13.00 Новости.
13.10 Дневной сеанс. Л.Удовиченко и Л.Ярмольник в худ. фильме **«ЛЮБОВЬЮ ЗА ЛЮБОВЬ»**.
14.30 Бон тон. Тележурнал моды.
15.00 Новости.
15.10 Сериал «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.35 Мультфильм.
15.45 Регион. Передача из Гродно.
16.10 «Риск-версия». Телеигра.
16.40 Телебарометр.
17.00 Новости .
17.10 «Марсово поле». Музыкальная программа.
17.30 Наш край.
18.00 Сериал «Сити» (США).
18.40 Международные спортивные новости.
19.00 Новости.
19.15 Премьера док.фильма «Сегодня – Алексей Дударев».
19.50 «Все мои дети». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Н.Кински и Л.Куэйд в военной драме П.Антониевича **«СПАСИТЕЛЬ»** (США).
23.30 Бездельник.
23.55 Новости.
00.05 Криминальная хроника.

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости.
8.15 **«ДОЧЕНЬКА»**. 2-я серия.
9.50 Процесс.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Страна чудес. «Волшебник Изумрудного города».
15.25 Комедия **«ПАПА УГНАЛ АВТОМОБИЛЬ»**.
17.30 Джентльмен-шоу.
18.00 Экстренный вызов.
18.30 Вкусные истории.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Лейтенант Коломбо в детективе **«КАК СОВЕРШИТЬ УБИЙСТВО»**.
22.10 Конкурс песни «Евровидение-2000».
23.30 Мелани Гриффит и Том Беренджер в триллере **«ТЕНЬ СОМНЕНИЯ»**.

5.00, 6.00, 7.00, 8.00 Вести.
5.20, 5.50, 6.50, 7.45 Доброе утро, Россия.
5.35, 7.35 Семейные новости.
6.30 Почта РТР.
7.20 Телеспецназ.
8.30 Тысяча и один день.
8.45 «Арена - спорт». Журнал.
9.20 «Цыганка». Сериал.
10.10 «Санта-Барбара». Сериал.
11.00 Телеспецназ.
11.25 Мой XX век.
12.00 Вести.
12.30 «Город женщин». Тележурнал для женщин.
13.05 «Черная жемчужина». Сериал (Аргентина).
13.55 «Богатые и знаменитые». Сериал.
14.50 «На здоровье!» «Опасности дачного сезона».
15.30 Мультфильм.
16.00 Вести.
16.35 Акуна матата.
17.20 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 «Городок».
19.00 Вести.
19.40 «Дикий ангел». Сериал.
20.35 Сериал «Остров фантазий».
21.30 «Грязные танцы». Сериал.
22.00 Вести.
22.30 «Панорама». Тележурнал.
23.25 Последний сеанс. Фильм Питера Гринуэя **«ИНТИМНЫЙ ДНЕВНИК»**.
1.35 «Футбольная мельница». Дневник ЧЕ-2000.
2.05 Телеспецназ.

7.05 Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 **«К СЛАВЕ»**. Худ. фильм.
8.25 Потомки Пушкина на Псковской земле.
9.15 Власть факта.
9.30 Зарубежное документальное кино. Чарлз Диккенс.
10.35 «Доктор Марго». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«КОРОЛЬ - БЕЛЫЙ МЕДВЕДЬ»**. Худ. фильм.
13.00 Музыка американских композиторов.
13.30 Новости культуры.
13.45 Ретроспектива мультфильмов Е.Гамбурга. «Контакты и конфликты...».
14.15 «Звук моих шагов». Художник Д.Краснопевцев.
14.45 Телэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. «Чародей. Страна великого дракона». Сериал.
15.35 «В мире пушкинской поэзии». Программа Ю.М. Лотмана. Передача 2-я.
16.35 «Доктор Марго». Сериал.
17.30 Новости.
17.40 Pro memoria. «Групповой портрет».
17.50 «Звезды белых ночей». Музыкальный фестиваль в Санкт-Петербурге.
18.15 Кинопанорама.
18.55 Вечерняя сказка.
19.05 «Кот в сапогах» из мультсериала «Комиколор».
19.30 Новости культуры.
19.50 Зарубежное документальное кино. Чарлз Диккенс.
20.55 После новостей...
21.15 **«К СЛАВЕ»**. Худ. фильм.
21.45 «Баллада о столе». Мультфильм для взрослых.
22.00 Волейбол. Мировая лига. Россия - Нидерланды.
23.00 Новости культуры.

5.00 Сегодня утром.
5.15, 7.10 Спорт, погода.
5.20, 6.15 Криминал.
5.35, 6.50 Большие деньги.
5.50, 7.15 Впрок.
6.20 Карданный вал.
6.35 Мультфильм.
7.45 Интересное кино.
7.55 Путешествия натуралиста.
8.30 Служба спасения.
9.00 Сегодня.
9.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич» (США).
11.00 Сегодня.
11.30 Наше кино. Э.Виторган в фильме **«ПРЕДЛАГАЮ РУКУ И СЕРДЦЕ»**.
13.00 Сегодня.
13.30 Сериал. Майкл Мэдсен в остросюжетном сериале **«МЕСТЬ БЕЗ ПРЕДЕЛА»**. **«ДРУЗЬЯ»**. Заключительная серия (США).
14.20 Без рецепта.
15.00 Сегодня.
15.35 Старый телевизор.
16.25 Впрок.
16.40 Сериал «Она написала убийство» (США).
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.40 Герой дня.
19.00 «Живой Пушкин». Программа Леонида Парфенова. Часть 5-я, заключительная.
19.55 Независимое расследование с Н.Николаевым.
21.00 Сегодня.
21.50 «Женский взгляд».
22.25 Цвет ночи. Дрю Бэрримор в остросюжетном фильме **«ЯДОВИТЫЙ ПЛЮЩ»**.

5.50 День за днем.
7.45 Дорожный патруль.
8.00 Новости.
8.10 Кинотеатр ТВ-6. **«РЕШАЮЩИЙ ГОЛ»**.
10.00 Новости.
10.05 Сериал «Морская полиция». «Пистолет №13519».
10.55 Сериал «Иллюзия убийства II».
11.45 «Телемагазин в Минске».
12.00 ЦитаДЕНЬ.
12.05 День за днем.
14.00 Новости.
14.15 «Телемагазин в Минске».
14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
15.20 «Отдохнем».
15.35 «Телемагазин в Минске».
16.10 «Моё кино».
16.40 Сериал «Дежурная аптека II».
17.15 Дорожный патруль.
17.30 «Как стать звездой?»
18.00 «Шоу Бенни Хилла».
19.00 Новости дня.
19.30 Кинотеатр ТВ-6. Боевик **«КРУТЫЕ СТВОЛЫ»**.
21.40 Новости.
21.55 Кинотеатр ТВ-6. А.Кузнецов, В.Павлов в комедии **«КОШМАР В СУМАСШЕДШЕМ ДОМЕ»**.
23.25 Дорожный патруль.
23.40 «Радио хит».
0.50 Сериал «Дежурная аптека II».
1.20 Дорожный патруль.

СУББОТА • 10 ИЮНЯ

07.00 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Док. экран. «Городки - народная игра».
08.25 Усадьба.
08.53 Выпускной экзамен по белорусскому и русскому языкам за курс средней школы.
09.00 Новости.
09.10 Потребительская корзина.
09.25 «Сегодня с вами...» Наталья Бушная.
09.55 «Все нормально, мама!»
10.25 «Одиссея команды Кухто». Телеигра.
10.55 Компьютерный полигон.
11.15 Вершина мира. Телевикторина.
11.40 Столица. Информационно-аналитическая программа.
12.10 Сельчане.
12.35 Книгосбор.
13.10 «Тайны женского характера». Стилист Л.Елисеева.
13.40 Око. О рекламе и не только...
14.00 Международные спортивные новости.
14.15 Сделано в Беларуси. Предприятие «Белтрансгаз».
14.30 Познай себя. «Умеем ли мы радоваться жизни?».
15.00 Новости.
15.10 «Поем с оркестром». Фестиваль белорусской детской песни. Часть 3-я.
16.00 Олимп.
16.30 Ток-шоу «Будни».
17.15 Телевизионный Дом кино.
17.45 «С друзьями и для друзей». Творческий вечер Валентины Кареликовой.
18.40 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.20 Евролига КВН. «День работников легкой промышленности».
20.45 Премьера песни.
21.00 Панорама.
21.50 «Христофор». Юмористическая программа.
22.05 Кинокомедия **«КАВКАЗСКАЯ ПЛЕННИЦА»**.
23.25 Волейбол. ЧЕ. Женщины. Беларусь - Польша.
24.00 Видимо-невидимо.

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
7.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто». «Тайны подводных рифов».
8.15 «Ералаш».
8.25 Играй, гармонь любимая!
9.15 Смак.
9.30 Ускоренная помощь.
10.00 Документальный детектив. «Контрольный выстрел на меже». Дело 1997 года.
10.30 Утренняя почта.
11.00 Дневной киносеанс. **«НЕУЛОВИМЫЕ МСТИТЕЛИ»**.
12.25 Как это было. Первый советский вестерн «Неуловимые мстители».
13.05 К 10-летию интронизации Патриарха русской православной церкви Алексия II.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Седьмое чувство.
14.50 «Эх, Семеновна!» Всероссийский частушечный суперкубок.
15.30 Детектив-шоу.
16.10 Песня года.
18.10 Откройте, комедия! Дени Де Вито в фильме **«БЕЗЖАЛОСТНЫЕ ЛЮДИ»**.
20.00 Авторская программа Сергея Доренко.
20.55 «Время футбола»: ЕВРО.
21.35 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Бельгии - сборная Швеции.
23.40 Корабль-призрак в триллере Джона Карпентера **«ТУМАН»**.

7.00 Музыкальная мелодрама **«42-Я УЛИЦА»** (США).
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.50 «Сто к одному». Телеигра.
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Друзья». Сериал (США).
11.35 «Золотой ключ». Квартирная лотерея.
12.00 Вести.
12.20 Федерация.
13.10 Дневной сеанс. Татьяна Доронина в мелодраме **«СТАРШАЯ СЕСТРА»**.
15.00 «Том и Джерри». Мультсериал (США).
15.15 Планета Земля.
16.10 «Театр+ТВ». Михаил Швыдкой. Тележурнал.
17.05 Моя семья.
18.05 «Два рояля».
19.00 Вести.
19.40 Аншлаг и К°.
20.45 Фильм недели. Чулпан Хаматова в фильме **«СТРАНА ГЛУХИХ»**.
23.00 Последний сеанс. Боевик Джона Ву **«НАЕМНЫЙ УБИЙЦА»** (Гонконг).

9.05 «Аистенок». Тележурнал.
9.30 «Российский курьер».
10.10 «Кино: вчера и всегда». Программа В.Божовича.
10.35 Век кино. **«ЧЕЛОВЕК РОДИЛСЯ»**. Худ. фильм.
12.15 Играет М.Федотов.
12.35 Графоман.
13.00 «Парижский журнал». Зинаида Серебрякова.
13.30 Новости культуры.
13.45 Кино по выходным. «Сыновья и любовники». Сериал.
14.40 Мой цирк.
15.05 Ретроспектива мультфильмов Е.Гамбурга.
15.45 «Профили». К.Барнард.
16.10 Вечер Тихона Хренникова.
16.50 «Покинутая». Спектакль.
17.30 Новости.
17.35 «Сферы». Международное обозрение.
18.15 Царская ложа. «Пуэрториканская гастроль».
18.55 Вечерняя сказка.
19.00 «Красная курочка» из мультсериала «Комиколор».
19.30 «Русский дом». Док. фильм. 1-я серия.
21.00 Новости культуры.
21.20 Блеф-клуб.
22.00 Волейбол. Мировая лига. Россия - Нидерланды.
23.00 Р.Штраус. Симфоническая поэма «Дон Жуан».

7.00 Сегодня.
7.15 Мультфильмы «Тайна третьей планеты», «Контакт».
8.15 Телеигра «О, счастливчик!».
9.00 Сегодня.
9.15 Криминал. «Чистосердечное признание».
9.40 «Экстремальные ситуации». Программа Н. Фоменко.
10.25 Пойми меня.
11.00 Сегодня.
11.25 Большие деньги.
11.55 Наше кино. Лидия Федосеева-Шукшина, Альберт Филозов и Татьяна Пельтцер в фильме **«ВАМ И НЕ СНИЛОСЬ»**.
13.35 «В нашу гавань заходили корабли». Программа Э.Успенского.
14.40 «Свидетель века».
15.00 Сегодня.
15.30 Профессия - репортер. Александр Зиненко. «Мастер и Антонина».
15.50 Без рецепта.
16.20 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.50 Сериал «Она написала убийство» (США).
18.00 Сегодня.
18.35 «Один день».
19.05 Телеигра «О, счастливчик!».
19.50 Премьера НТВ. Елена Яковлева в детективе «Каменская. Смерть ради смерти». Фильм 4-й. Часть 1-я.
21.00 Сегодня.
21.45 Мир кино. Жан Рено в фильме **«ЯГУАР»**.
23.35 Ток-шоу «Про это».

5.50 Кинотеатр ТВ-6. А.Кузнецов, В.Павлов в комедии **«КОШМАР В СУМАСШЕДШЕМ ДОМЕ»**.
7.15 Дорожный патруль.
7.25 Сериал «Вавилон-5».
8.15 Диск-канал.
8.50 Программа «Бис».
9.25 Ваша музыка. Танцевальный марафон, часть 1-я.
10.20 «Как стать звездой?»
10.55 «Пальчики оближешь».
11.25 «Без вопросов...».
12.00 Новости.
12.15 Кинотеатр ТВ-6. Фильм **«ДЖАНГО СНОВА НАНОСИТ УДАР»**.
14.00 Юмористическая программа «Наши любимые животные».
14.30 «Своя игра».
15.00 Мультфильм «Чудесный сад».
15.30 СВ-шоу. Е.Шаврина.
16.25 Ток-шоу «Я - сама». «Между нами - девочками...».
17.30 Кинотеатр ТВ-6. Боевик **«ОБРЕЧЕННЫЙ НА ОДИНОЧЕСТВО»**.
19.00 Новости дня.
19.20 «Скандалы недели».
19.50 Дорожный патруль.
20.10 Кинотеатр ТВ-6. Б.Щербаков, М.Кокшенов, Л.Иванова в комедии **«ТРЕТИЙ НЕ ЛИШНИЙ»**.
21.35 Кинотеатр ТВ-6. Боевик **«КРОВАВОЕ ПРАВОСУДИЕ»**.
23.20 Дорожный патруль.
23.35 Сериал «Молл Фландерс».

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 11 ИЮНЯ

07.00 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Мультсериал «Путешествие в прошлое». 4-я серия.
08.30 Здоровье. Тележурнал.
09.00 Новости.
09.10 Потребительская корзина.
09.25 Мультиклуб.
09.55 Туробъектив.
10.20 «Все нормально, мама!»
10.50 «Премьер-парад». Юмористическая программа.
11.15 Арсенал.
11.40 Таиландский бокс. Матч «Беларусь - Россия».
12.10 Золотые ключи.
12.40 Семейный телеканал «На волне взаимопонимания».
13.30 Сериал по выходным. «На гребне волны». 4-я серия.
14.15 Международные спортивные новости.
14.30 «Сегодня с вами...» Живописец Константин Качан.
15.00 Новости.
15.10 Белорусский дом.
15.40 **«ВСЕ ДЕНЬГИ С КОШЕЛЬКОМ»**. Короткометражный худ.фильм.
16.10 «Наши песни». Авторская программа А.Ярмоленко.
16.40 Теленавигатор.
17.00 Банка комиксов.
17.30 А.Фрейндлих и И.Владимиров в мелодраме **«СТАРОМОДНАЯ КОМЕДИЯ»**.
19.00 «Судьба человека». Ирина Михайловская.
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.45 Ток-шоу «Карамболь» с участием Земфиры.
21.20 Д.Малкович в драме режиссера Ф.Шлендерфа **«ОГР»**.
23.13 Суперобраз XXI века.
23.43 Столичный хит.
00.23 Авто-парк.

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Армейский магазин.
7.40 «Дисней-клуб»: «Аладдин».
8.10 Утренняя звезда.
9.10 «Непутевые заметки».
9.30 Экстренный вызов..
10.00 Семейная комедия «Альф».
10.30 Здоровье.
11.00 Дневной киносеанс. **«НОВЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ НЕУЛОВИМЫХ»**.
12.25 «В поисках утраченного». Николай Баталов.
13.05 Клуб путешественников.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 «Умницы и умники». Финальная игра года.
14.55 «Дисней-клуб»: «101 далматинец».
15.25 «Дисней-клуб»: «Новые приключения Винни-Пуха».
15.50 Песня года. Часть 2-я.
18.05 Брюс Уиллис в приключенческой комедии **«ГУДЗОНСКИЙ ЯСТРЕБ»**.
20.00 Время.
20.45 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Франции - сборная Дании.
22.50 Сандра Буллок и Джефф Бриджес в триллере **«ИСЧЕЗНОВЕНИЕ»**.

7.00 Папа, мама, я - спортивная семья.
7.55 Служу Отечеству!
8.20 «Устами младенца». Телеигра.
8.50 Прогноз погоды.
8.55 Доброе утро, страна.
9.30 «Аншлаг» и К°.
10.30 «Городок». Из раннего».
11.00 Русское лото.
11.40 Мультфильмы.
12.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.10 Новая «Старая квартира». Ленинград в 60-е годы.
14.10 Диалоги о животных.
15.05 «Тайны тысячелетия». Документальный сериал.
15.50 Пресс-клуб.
16.50 Международная панорама.
17.35 Алексей Жарков в авантюрной комедии **«ВАЛЬС ЗОЛОТЫХ ТЕЛЬЦОВ»**.
19.00 Зеркало.
19.55 Фильм недели. Жан-Клод Ван Дамм в боевике **«ИНФЕРНО»** (США).
21.30 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Сборная Голландии - сборная Чехии.
23.45 Гражина Шаполовска и Марио Адольф в эротическом триллере **«АБИССИНИЯ»**.
1.10 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Сборная Турции - сборная Италии.

9.05 «Аистенок». Тележурнал для детей.
9.30 Детский сеанс. «Сказка о Гонзике и Марженке». Мультфильм (Чехия).
10.35 Экспедиция «Чиж».
11.00 «Консилиум». Научно-популярная программа на медицинские темы.
11.30 «Воспоминания о Большом зале». И.Андроников.
13.00 Дворцовые тайны. «Певец Фелицы». Г.Державин.
13.30 Новости культуры.
13.45 Кино по выходным. «Сыновья и любовники». Сериал.
14.40 Отечество и судьбы. «Глазуновы».
15.20 Положение вещей.
15.45 Играет Э.Вирсаладзе.
16.10 «Клоун Ро и его собака Коко». Мультипликационный фильм.
16.25 Золотой век русской живописи.
16.50 Смехоностальгия.
17.30 Новости.
17.35 «Русский дом». Док. фильм. 2-я серия.
18.40 Вечерняя сказка.
18.50 «Синдбад-мореход» из мультсериала «Комиколор».
19.10 Чемпионат Европы по футболу-200. Турция - Италия.
21.00 Новости культуры.
21.20 «С потолка». Роза Сирота. Программа О.Басилашвили.
21.45 Мультипликационный фильм для взрослых.
22.00 **«ИЗ ЖИЗНИ ОТДЫХАЮЩИХ»**. Худ. фильм.
23.20 Программа передач.

6.55 Анонс дня.
7.00 Сегодня.
7.15 Час сериала. Елена Яковлева в детективе «Каменская. Смерть ради смерти». Фильм 4-й. Часть 1-я.
8.15 Телеигра «О, счастливчик!».
9.00 Сегодня.
9.20 Телеигра «Ключи от форта Байяр» (Канада).
10.10 «Полундра». Семейная игра.
10.40 Фитиль.
11.00 Сегодня.
11.30 Служба спасения.
12.00 Путешествия натуралиста.
12.30 Наше кино. Вадим Андреев и Евгения Симонова в комедии **«БАЛАМУТ»**.
14.05 Мультфильм «Путешествие муравья».
14.20 «Женский взгляд» Оксаны Пушкиной.
15.00 Сегодня.
15.25 Большие родители.
16.00 Документальный сериал «Холодная война» (США).
16.50 Сериал «Она написала убийство» (США).
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 Премьера НТВ. Елена Яковлева в детективе «Каменская. Смерть ради смерти». Фильм 4-й. Часть 2-я.
20.55 «Итого» с Виктором Шендеровичем.
21.15 Наше кино. Михаил Евдокимов, Лев Дуров, Ольга Остроумова и Валерий Золотухин в комедии **«НЕ ВАЛЯЙ ДУРАКА...»**.
23.10 Последний киносеанс. Мишель Пикколи в фильме **«СМЯТЕНИЕ ЧУВСТВ»**.
0.45 Программа передач на завтра.

6.00 Кинотеатр ТВ-6. Фильм **«ДЖАНГО СНОВА НАНОСИТ УДАР»**.
7.25 Дорожный патруль.
7.40 Мультфильм «Шесть Иванов - шесть капитанов».
8.00 «Фасон».
8.25 «Ле-go-go» с Ильей Легостаевым.
9.05 Юмористическое шоу «Амба-ТВ».
9.40 «Фактор успеха».
10.10 «Шоу Бенни Хилла».
11.05 «Телемагазин в Минске».
11.20 Канон.
11.45 Дорожный патруль. Расследование.
12.05 Кинотеатр ТВ-6. Н.Крачковская, Е.Моргунов в фильме **«СОКРОВИЩЕ МОЕЙ СЕМЬИ»**.
13.50 «Телемагазин в Минске».
14.05 «Вы очевидец» с И. Усачевым.
15.00 «И снова 33 квадратных метра. "Летний призыв". О.С.П. - лучшее».
16.05 Катастрофы недели.
17.00 Дорожный патруль. Сводка за неделю.
17.30 Сериал «Профессионалы».
18.30 Кинотеатр ТВ-6. Майкл Йорк, Лино Вентура в фильме **«МЕЧ ГИДЕОНА»**.
21.55 Ваша музыка. Танцевальный марафон, часть 2-я.
23.00 Эротический сериал «Дневники красной туфельки».

АСПЕКТЫ

Бывай, мой чорны пісталет

Скажуць 2.733 чалавекі, калі будзе прыняты закон «Аб зброі»

Выконваючы абавязкі міністра ўнутраных справаў Міхаіл Удовікаў выступіў у Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі з паведамленнем аб механізме, у адпаведнасці з якім плануецца бязвыплатна канфіскоўваць зброю ў грамадзянаў, якія сёння валодаюць ёю на законных падставах. Маецца на ўвазе баявая і службовая зброя, якая павінна быць канфіскаваная на бязвыплатнай аснове, што прадугледжвае праект закона «Аб зброі», які 30 траўня быў накіраваны парламентарыямі на дапрацоўку.

Паводле словаў М.Удовікава, зброя будзе здавацца грамадзянамі і затым «набывацца юрыдычнымі асобамі, якія зараз маюць вялікі дэфіцыт гэтай зброі», а грошы будуць вяртацца грамадзянам. М.Удовікаў не патлумачыў, якія канкрэтна юрыдычныя асобы будуць набываць гэтую зброю. Аднак, у праекце закона ёсць такія паняцці, як «юрыдычныя асобы з асобымі статутнымі задачамі» і «юрыдычныя асобы – пастаўшчыкі». Першыя выконваюць абавязкі па ахове аб'ектаў вытворчасці і захоўвання зброі, боепрыпасаў, баявой тэхнікі, экалагічна небяспечных вытворчасцяў, месцаў вырабу і захоўвання грашовых знакаў і каштоўнасцяў, здабычы, перапрацоўкі, захоўвання каштоўных металаў і каштоўных камянёў і г.д. «Пастаўшчыкі», згодна з законапраектам, – гэта «юрыдычныя асобы, заснаваныя на дзяржаўнай уласнасці, якія займаюцца вытворчасцю зброі або гандлем ёю».

Што тычыцца сумаў, якія будуць выплачвацца ўладальнікам зброі,пры яе здачы, то згаданыя М.Удовікавым лічбы зусім не ўзрадавалі дэпутатаў. Напрыклад, кошт пісталета Макарава (ПМ) вызначаны ў 182 долары ЗША. На гэткую ж суму дзяржавай ацэнены і пісталет «ІЖ-70». На заўвагі дэпутатаў, што ў свой час набылі падобная зброя законна набывалася па цэнах ледзьве не ўдвая большых, выконваючы абавязкі міністра ў жартаўлівым тоне заўважыў: «Плацілі 300 долараў? Дзе вы куплялі, можа, на кірмашы ў Чачні?»

Нявысветленым у працэсе выступлення М.Удовікава засталося і пытанне, колькі канкрэтна зброі, якая знаходзіцца зараз у прыватнай уласнасці, давядзецца грамадзянам вярнуць дзяржаве. Генерал Удовікаў толькі паведаміў, што цяпер індывідуальным уладальнікам належаць 190 тысяч 349 адзінак зброі. З іх наразной доўгаствольнай – 3.419 адзінак, наразной каротка-ствольнай – 2.733, паляўнічай гладкаствольнай – 149.226 і газавай – 34.971 адзінак. Канфіскацыя, хутчэй за ўсё, найперш закране наразную кароткаствольную і наразную доўгаствольную зброю.

Якую карысць атрымае дзяржава ад раззбраення грамадзянаў, якія рэгістравалі свае ружжы, пісталеты і рэвальверы, сказаць цяжка. Таксама як і пра тое, наколькі гэтая мерапрыемства ўзмацніць бяспеку ў грамадстве. ■

Фота НЕХРгоMедіа

Мінск – места чыстае

Вольга АНЦЫПОВІЧ

Да таго, каб стаць вялікім сметнікам, Мінску яшчэ далёка. Але, прааналізаваўшы некаторыя факты, узнікае вялікае сумненне ў бездакорнай чысціні беларускай сталіцы.

Штогод у Мінску ліквідуецца больш за паўтары тысячы несанкцыянаваных, стыхійна ўзнікшых сметнікаў і прыкладна столькі ж працягвае сваё жыццё. Узнікненне сметніка – працэс вельмі лёгкі. Галоўнае, як кажуць, пачаць. Сметнік на вуліцы Ілімскай, напрыклад, абавязаны сваім існаваннем кіроўцу трактара, які вырашыў пакінуць там каля паўтоны вытворчага смецця. Тры месяцы таму ён заплаціў за такую ініцыятыву штраф у памеры двух мінімальных заробкаў. А сметнік пачаў функцыянаваць на поўную моц таму, што жыхары бліжэйшых дамоў з энтузіязмам пачалі складаваць там бітыя слоікі, дзверы аўтамашынаў, старыя ложкі і дзіцячыя каляскі. І нават ліквідацыя ў бліжэйшы час гэтых могілак рэчаў няхітрага сямейнага шчасця не дасць гарантыі неўзнікнення іх на гэтым месцы зноў. Як правіла, людзі, прызвычаіўшыся аднойчы выкідваць усё непатрэбнае ў пэўным месцы, не любяць змяняць свае звычкі.

Але арганізацыя сметнікаў жыхарамі Мінска не заўсёды тлумачыцца іх экалагічнай нявыхаванасцю. Горы смецця ў прыватным сектары на вуліцы Галадзеда ўзнікаюць з зайздросным пастаянствам. Справа ў тым, што «Спецкамунаўтатранс», які займаецца вывазам бытавых адходаў, не заключаючы дамовы з жыхарамі прыватных дамоў, тым самым не пакідае ім іншага выйсця, як выносіць смецце пад плот свайго ці суседскага дома.

Каля 800 тысяч тонаў смецця раскідваюць па Мінску і прадпрыемствы горада, прычым каля 180 тысяч тонаў з іх таксічныя. У ідэале карціна вывазу адходаў з прадпрыемстваў павінна выглядаць наступным чынам: на кожную партыю адходаў, што вывозяцца, афармляецца даведка з кантрольным талонам; даведка падпісваецца кіраўніком прадпрыемства, якое здае адходы, а талон – службоўцам палігона, які іх прымае. Насамрэч усё ж звычайна адбываецца па-іншаму: кіроўца, не жадаючы цягнуцца ў Прудзішчы ці Трасцянец, дзе афіцыйна дзейнічаюць сметнікі, выкідае ўсё ў бліжэйшым лесе, эканомячы паліва і свой час. Высветліць, зрабіў ён гэта па ўказанні кіраўніцтва ці па сваім жаданні, амаль немагчыма.

Несанкцыяваныя сметнікі ў Мінску можна знайсці паўсюль: каля прыдарожных кафэ, у поймах ракі Лошыца, каля дамоў-навабудаў. Іх ліквідацыяй адпаведныя ўстановы пачынаюць займацца не хутка, пасля некалькіх паступ'ўшых сігналаў. Спачатку вызначаюць гаспадара тэрыторыі, затым высвятляюць, якое смецце там у асноўным знаходзіцца, пачынаюць збіраць шматлікія дакументы. Так праходзяць месяцы тры-чатыры. Потым усё смецце звозіцца на палігоны захавання адходаў. А так як сартыроўкі ці прамысловай перапрацоўкі адходаў у нашай рэспубліцы практычна няма, то адходы, сабраныя па ўсім горадзе, захоўваюцца разам і працягваюць псаваць экалогію Мінска. Свінец, нікель, хром, кадмій, цынк ды іншыя цяжкія металы выступаюць у якасці асноўных забруджвальнікаў глебы, грунтовых і паверхневых водаў, расліннасці. Яны, сканцэнтраваўшыся ў раслінах ці жывёлах, трапляюць у арганізм чалавека, потым выклікаючы самыя разнастайныя захворванні, асабліва анкалагічныя.

Фота Ул.ШЛАПАКА

Савецкі чалавек павінен быў браць ад прыроды ўсё магчымае, не думаючы ні пра што іншае. У памяці беларусаў гэта засталося да сённяшніх дзён. Калі ўлада сцвярджае, што Чарнобыль – гэта не так ужо і страшна, то дзе ўжо тут непакоіцца пра нейкія сметнікі, якія ўзнікаюць па ўсім горадзе. ■

Абыдземся без «падачак»

Лепш возьмем болей у доўг

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Знаходжанне Гродзеншчыны на сутыку дзвюх «капіталістычных» краінаў, безумоўна, робіць эканамічныя шанцы рэгіёна досыць высокімі. Улада гэтыя «козыры» выкарыстоўвае, але збольшага для стварэння міражоў.

Напрыклад, аб свабоднай эканамічнай зоне «Гродна». Колькі было шуму, размоваў! Але штосьці не хочуць замежнікі свае долары і маркі везці ў горад, дзе на галоўным пляцы стаіць адзін з самых вялікіх у свеце Ленінаў. Зрэшты, пасля таго, як дакументы аб стварэнні СЭЗ былі накіраваныя ва ўрад, пра зону перасталі гаварыць. Можна меркаваць, што пахавалі.

Іншы пражэкт пад назвай еўрарэгіён «Нёман» мае крыху весялейшы лёс. Не, у рэчаіснасці таксама няма ніякага, ва ўсякім разе, рэальнага эканамічнага супрацоўніцтва (менавіта ў рамках еўрарэгіёна) паміж сумежнымі тэрыторыямі Беларусі, Польшчы і Літвы. Але затое гаварыльня з цягам часу не заціхае. Гродзенскі універсітэт трэці год запар праводзіць навуковыя канферэнцыі, прысвечаныя рэгіянальнаму супрацоўніцтву. Апошняя адбылася днямі. Цікава, што сярод першых ажно тры выступы былі прысвечаныя гэтаму самаму «Нёману». І ў кожнага прамоўцы хапіла красамоўства. А поступ у гэтай справе чыста вонкавы. Напрыклад, раней у еўрарэгіёне былі Беластоцкае ваяводства і Сувалкаўскае. Потым палякі іх аб'ядналі, і цяпер замест двух старых – новае – Падляшскае. Да двух літоўскіх паветаў, якія ў «Нёмане», далучыўся трэці – Віленскі. Што ж, літоўцы дзейнічаюць прагматычна, са спадзяваннем на будучыню. Хаця не маюць, напэўна, ілюзіяў адносна рэальнага імкнення беларускіх уладаў да супрацоўніцтва з навакольнымі «капіталістамі».

Як найлепш патлумачыў псіхалогію ўладаў адзін універсітэцкі прамоўца. Дарэчы— з выгляду малады і цалкам сучасны мужчына. Ён сказаў, што хацеў бы навуковай публіцы «напомнить слова классика»: «Жить в обществе и быть независимым от общества нельзя. Чтоб не загнивать, надо активно работать с окружением». Канечне, прагрэс ужо ў тым, што дакладчык усвядоміў: загніваюць не «яны», а – мы. Хаця ўзгаданы «класік» быў перакаваны ў адваротным. Гэты ж дакладчык «навукова-папулярна» патлумачыў мэту стварэння еўрарэгіёнаў: «Чтобы все страны Европы не мутили воду, жили дружно». Таму, маўляў, і Гродзеншчына атрымала «хороший шанс наращивать мускулы в этом направлении». Аднак, падобна, болей умацоўвацца «мускулатура» языкоў. Глядзіш, хтосьці дысертацыю абароніць аб тым, чаго рэальна няма.

Але для поўнага шчасця, аказваецца, не хапае аднаго — долараў. На Гродзеншчыне існуюць 130 сумесных і 46 замежных прадпрыемстваў. Замежнікі ўклалі ў бізнес 10 млн. 118 тысяч долараў. У сярэднім па 57 тысяч на адну фірму. Адзін з дакладчыкаў зазначыў, што для ўстойлівага развіцця беларускай эканомікі патрэбна хаця б у 1,6—2,4 раза болей валюты. Балючае пытанне! Лукашэнка аднойчы з трыбуны гнеўна папярэджваў Захад, што абыдземся без «іхніх падачак»! Тым жа часам Урал Латыпаў хадзіў надаўна да беларускіх пісьменнікаў і прасіў, каб паўплывалі на апазіцыю. Маўляў, каб тая не заклікала Захад да эканамічных санкцыяў супраць беларускага рэжыму. Бо, па яго словах, праз гэта церпяць простыя людзі. Узамен Латыпаў, як вядома, паабяцаў пісьменнікам да канца года вывучыць беларускую мову.

Цікава, што перад тым Латыпаў, наадварот, супакоіў чытачоў часопіса «Всемирная литература». У артыкуле «На тернистом пути в будущее» ён напісаў : «...Что Беларусь— страна, живущая собственным трудом, подтверждают цифры: наш внешний долг составляет лишь 133 доллара США на душу населения». Карацей, зусім дробязь. Але калі памножыць на колькасць насельніцтва, дык атрымаецца зусім не смешная лічба — каля 1 мільярда 400 мільёнаў рублёў! І гэта пры тым, што мы «абыходзімся без падачак»... А каб Захад даваў яшчэ крэдыты? Якім быў бы наш доўг ва ўмовах каманднай эканомікі? Дый гэтая лічба можа паказацца несур'-ёзнай хіба што міністру Латыпаву. А калі звычайныя супругі-пенсіянеры, якія атрымліваюць пенсіі на дваіх 40 долараў, даведаюцца, што яны, самі таго не ведаючы, задаўжалі амаль 300 долараў? Ці будзе ім смешна? Варта ўлічыць, што ў нас 13 працэнтаў насельніцтва гэта менавіта пенсіянеры. Тым жа часам сям'я з чатырох чалавек будзе вінаватая ўжо больш за паўтысячы. Уласна кажучы, кожнае беларускае немаўля мае 133 долары доўгу.

Вось такія «жартачкі». Так што Захад робіць, наадварот, вялікую паслугу простым беларусам, якім яшчэ доўга потым давядзецца расплачвацца за лукашэнкавы пазыкі. ■

ПОШТА

Персанальная адказнасць

Леташняя трагедыя на Нямізе, здаецца, нічому не навучыла мінскія ўлады. Вось на 9 траўня наладзілі «свята горада». Па-першае, якое яшчэ «свята горада» можа быць на Радуніцу – дзень памяці?! Па-другое, так і незразумела, у чым было тое «свята». Увечары па цэнтры Мінска бадзяліся туды і сюды тысячныя натоўпы. Вось на Кастрычніцкай плошчы пачынаецца канцэрт – у ўсе ідуць туды. Пачынаецца салют – і ўсе ломяцца на праспект Машэрава. Маглі б затаптаць каго-небудзь проста на вуліцы. Відаць, у арганізатараў не хапіла розуму прыдумаць, чым забавіць людзей. Усюды – смецце, п'яныя падлеткі, пустыя бутэлькі...

Спасылаюцца на «інстынкт натоўпу». Але ж гэта, магчыма, прадмет для даследавання псіхолагаў, а не юрыдычная катэгорыя. Тым часам ёсць шмат сведкаў таго, як у час трагедыі на Нямізе падпіўшыя хлопцы з разгону скакалі ў натоўп. Іх можна знайсці і цяпер, бо гэта як найменш хуліганства, якое прывяло да ўцяжарання наступстваў трагедыі. Няхай кожны адкажа персанальна за свае інстынкты. ■

Віктар ДУШКАН, Мінск

Стратегический оптимист Борис Пустынцев

Беседа Андрея Санникова с известным правозащитником

Профессор юридического факультета Американского университета Вашингтона Герман Шворц сказал, что Борис Пустынцев сам по себе является правозащитной революцией. В 1956 году Борис Пустынцев с друзьями распространял в вузах Ленинграда листовки в защиту Венгерской революции. Затем было следствие, суд и лагерь. Через 37 лет Пустынцев был награжден высшей наградой Венгрии для иностранных граждан — Офицерским крестом Венгерской Республики. Уже в новые времена в 1992 году, когда Борис Пустынцев открыто выступил против назначения бывших гэбистов на административные должности, его жестоко избили. Встретили у подъезда и молча стали избивать, метя в голову. Потом была больница и сложная операция на глаза. Преступников, естественно, не нашли, а у Пустынцева до сих пор плохо со зрением. Сегодня он возглавляет питерскую правозащитную организацию «Гражданский контроль».

— Борис, как в тоталитарном обществе появлялись такие «отщепенцы»?

— У меня классический случай. Ко мне применимы сразу несколько формул: «Сегодня он играет джаз, а завтра родину продаст», «Наслушавшись западной пропаганды...». Так и было. Всему виной джаз. Мне было лет десять, когда я нашел у родителей приемник довоенного производства, но надежный. Я родился во Владивостоке. Америку на тихоокеанском побережье слышно лучше, чем Москву. Я слушал какую-то странную музыку, которая больше нигде не звучала. Это превратилось в привычку. Потом меня стало раздражать, что я не понимаю, о чем говорят между музыкой. Я стал учить английский и лет в 12 уже прекрасно понимал, о чем говорят. Те факты, что я слышал, удивительным образом совпадали с личными наблюдениями.

Я уехал из Владивостока антикоммунистом. Конечно, не только радио повлияло. У меня в жизни был ряд интересных встреч... Мне было 13 лет, я шел из школы с приятелем, и вдруг перед нами на улице упал человек, разбилась бутылка молока. Мы помогли ему подняться, довели до дому, поднялись на третий этаж. Комната его меня поразила. Там стояла продавленная оттоманка, один стул, в стенах — гвозди, чтобы вешать одежду, и все. Это оказался бывший зек, которого выпустили на волю умирать. Был 49-й год, сталинское время, тогда существовал институт «актировки». Если понимали, что ты скоро умрешь, то тебя «актировали». Он действительно через 4 месяца умер. В общем, я стал к нему ходить, приносить продукты, помогать, поскольку он очень скоро уже едва мог передвигаться. Он мне рассказывал про лагерь.

Еще был закрытый госпиталь, где лечились военные летчики, сбитые в Корее. Меня просили сбегать за сигаретами, купить еще чего-нибудь. Они при мне говорили о войне, где официально никаких наших не было. Были «китайские добровольцы». Вот так как-то все накапливалось.

— Вы уехали из Владивостока в пятнадцать лет...

— Отца перевели в Петербург, тогда Ленинград, предложили место директора конструкторского бюро, головного по проектированию подводных лодок, сначала дизельных, потом атомных.

Кстати, в связи с делом Александра Никитина, председателем общественного комитета в защиту которого я являюсь, меня обвиняли в том, что я разрушаю флот, который мой отец создавал. Такие вот парадоксы истории.

В Питере было полегче. В классе было еще двое таких же как я, в доме еще... Когда умер Сталин, нас троих бил весь класс. Не потому, что мы радовались, хотя прекрасно понимали, что подыхает палач и убийца. Но инстинкт самосохранения достаточно работал, чтобы не радоваться. Нас били потому, что мы не рыдали, как все.

— В институте вы уже решились на открытый вызов режиму...

— В институте, конечно, было больше, как сейчас сказали бы, «диссидентствующих». Сложилась компания людей разных взглядов. Нас всех по-настоящему объединила – Венгрия 1956 года. Вообще венгерскую революцию мы восприняли, как свою собственную. Мы все желали краха режима, большей свободы. Но как-то не верилось мне лично, что режим пойдет на компромисс. И вдруг 30 октября советские танки выходят из Будапешта. Я на мгновение поверил. Но 4 ноября появилось заявление так называемого правительства Кадара, который просил СССР защитить завоевания социализма, и танки вновь подошли к Будапешту, начался штурм. Покойный Алик Голиков, мой друг и по институту, и по лагерю, — умер в 1991 году, немного не дожив до коллапса империи, — первым предложил написать листовку. Вечером собрались у приятеля обсуждать текст. Были жаркие споры, смешные, как сейчас кажется. Большинство предложило такое начало: «Граждане студенты! Дело Ленина растоптано, сталинщина продолжает существовать». Я категорически отказался. Мне казалось, растоптано — и слава Богу. Мы предложили свое: «В коммунистической цитадели появляются первые трещины, но сталинщина продолжает существовать».

— И что приняли?

— В итоге приняли каждый свой вариант. Дальше текст был общий: «Об этом свидетельствуют события в Польше и Венгрии, где народная свобода была раздавлена гусеницами советских танков». Все это заканчивалось призывом создавать свою организацию, всемерно помогать повстанцам. Нас на корню заложил один из наших. Был такой Альберт Шевченко, который очень громко возмущался, кричал, что такой режим нельзя терпеть. А потом пошел к папочке, крупному чину КГБ, о чем мы даже не знали. Он заложил шесть человек, не стал упоминать по каким-то соображениям двоих. Нас не стали арестовывать. Мы распространяли листовки несколько раз, а за нами шла слежка. Арестовали нас в мае, приплюсовав к нам еще двоих, которые присоединились после листовок.. Боря Хайбулин, сейчас иеромонах, и Тельников Володя. Причем Тельников получил дополнительный год только за то, что поправлял косноязычного прокурора. Тот говорил все время «охаивали политику КПС...клеветали на политику КПС». Тельников вставал и поправлял: «Не КПС, а кп СС». За что и получил лишний год.

— Сколько вам дали?

— Четверым, в том числе и мне, дали по десять лет по статье 58 "антисоветская агитация и пропаганда». После суда мы написали кассацию, но признавали антисоветскую организацию. Организации-то фактически не было.

В тюрьме я читал. Причем по принципу «чем толще книга, тем лучше». Библиотека в Большом доме (здание Управления КГБ по Ленинграду и Ленинградской области. — **А.С.**) была великолепная. Я обнаружил там полное собрание Данилевского, дореволюционное издание, 9 томов. Подсадили мне капитан-лейтенанта, флотского врача, который сидел за сталинскую пропаганду. Мы с ним в первый день подрались, а потом договорились — о политике ни слова. И прекрасно жили. Так вот, когда он только вошел, я спросил: «Книги есть?». Есть, говорит, «Яма» Куприна. Ее и на воле-то не найти было. Я книгу читаю порциями. И вдруг на четвертый день я начинаю безумно хохотать. Он даже кинулся в дверь стучать, думал, что помешался. А дело в чем? Читаю, что идут два студента в публичный дом и один другому рассказывает, как у их знакомого полиция изъяла целый чемодан запрещенной литературы. И тот говорит, что жалко парня, год могут дать. За целый чемодан!

У нас изъяли всего 8 листовок, и получили мы в общей сложности 62 года.

— Кассацию, естественно, не удовлетворили.

— Нет, конечно. И отправили нас в лагерь в Мордовию. В 62-м году разбивается генерал-полковник Миронов, начальник Ленинградского КГБ, и к нам приехали двое адвокатов. Пишите, говорят, на помилование. Мы отказались, но жалобы написали. И так получилось, что нам сроки поскидывали. Там и отец подключился, хотя я ему карьеру напрочь испортил. Так я вышел в 1962 году.

— Чем вы стали заниматься, когда вышли?

— Пришел в университет и попал к проректору по учебной части Тюльпанову. То, что это был генерал СМЕРШа, я узнал только в 1995 году. Результат понятен. Надо было начинать все сначала, и я поступил на вечерний факультет в педагогический институт. Так как английский язык я знал, то через два года закончил. На работу не брали, потом по запарке взяли в Морской регистр СССР переводчиком. Там начальником переводческо-издательской группы был Ренингарт Фридрих Фридрихович и брал всех зеков. Он сам отсидел. Одного он не учел, что брали реабилитированных, а я за дело отсидел. Вскоре, еще до конца испытательного срока, меня вызвали и попросили подать «по собственному». Потом работал в журнале «Катера и яхты». Оттуда меня ушли после «самолетного процесса»...

— Внимание со стороны органов, видимо, всегда ощущали?

— Конечно. Чаша терпения у гэбешников переполнилась в 1981 году. Я уже успешно работал на дубляже на «Ленфильме». В 1981 умер директор студии, и новый начальник привел с собой новую команду, в том числе и начальника отдела кадров. Прежний кадровик, Сокоговский, был начальником лагеря на Воркуте. Он занимался тем, что замаливал грехи. У него половина охраны была из зеков. Новым стал Фадеев Иван Васильевич, который в 1957 году был в той команде оперативников, которые нас разрабатывали. Наткнувшись на мою фамилию, достаточно редкую, он распорядился мне больше работы не давать. Я уже входил в число небольшой группы мастеров дубляжа. Мне продолжали подкидывать фильмы соцстран, где в титрах не указываются фамилии тех, кто дублировал. Но вскоре этот Фадеев вычислил, что мне все же дают работу, и меня с «Ленфильма» погнали. К тому же он написал на все студии страны, что КГБ возражает против трудоустройства Пустынцева. Выручили меня эстонцы. Директор «Таллиннфильма» господин Выза, узнав об этом, сказал: «Тля нас это лутшая рекоменда-ация». Меня завалили работой. Предлагали даже перебраться в Таллинн.

— А сейчас есть ощущение, что время возвращается, в России? В Беларуси-то его усиленно возвращают. Как вы считаете, в Беларуси уже диктатура?

— Пожалуй, сильный авторитаризм.

— А может, сегодня диктатура носит новые формы с поправкой на больший доступ к информации?

— Если строго подходить к терминологии, то еще нет. Я думаю, нельзя все окончательно загнать в старые рамки, установить диктатуру. К сожалению, ваши все гнусные процессы косвенно поддерживаются из Москвы. Практически все политики по чисто популистским соображениям сделали так называемый союз с Беларусью составной частью своих программ.

Только ли косвенно? Может, Минск и Москва — своеобразные сообщающиеся сосуды? И сегодня многие из лукашенковских постулатов перетекают в кремлевскую политику? Заявления Путина еще в должности премьера это подтверждают... И он — ставленник определенных кругов.

Проще говоря, КГБ. Да, он для них свой. Даже Степашин своим не был. Я помню, как в 1993 году Степашин, только что назначенный начальником Питерского КГБ, пришел к нам в «Гражданский контроль» и сказал, что КГБ не реформируемо. А Путин для ФСБ свой, у него очень хорошие связи с ВПК. С другой стороны, за шесть с половиной лет работы у нас Путин показал себя как сторонник рыночных реформ, даже как антикоммунист. Но сегодня меня волнует не его кгбэшное прошлое, а те заявления, которые он делал, став премьер-министром, в самых значимых аудиториях. В сентябре прошлого года, выступая перед студентами Московского университета, он говорит: «Колбаса и свобода не могут составлять русскую национальную идею». В переводе на нормальный язык это означает, что процветание и демократия не могут стать русской национальной идеей. В октябре он собирает в Москве ректоров вузов и заявляет, что главной задачей является выработка национальной идеи, основанной на здоровом патриотизме. Я не понимаю, что такое национальная идея. Что такое французская национальная идея? Английская национальная идея? Это относится только к сфере культуры. Вне этой сферы — это инстинктивное, а может и сознательное стремление к самоизоляции.

— Но эту идею уже пытаются оформить. Проявление этой национальной идеи нам хорошо знакомо по так называемому союзу. Вы, кстати, как относитесь к этой возне?

— Конечно, отрицательно. Какой-то комичный диктатор, который выступает за все то, против чего я всю жизнь боролся. Если этот союз станет реальностью, я буду выражать свое гражданское несогласие, игнорировать этот союз и призывать других его игнорировать, вплоть до действий, которые караются законом. Это действительно чума.

— Но вы согласны, что Россия сегодня стремится как можно крепче привязать к себе бывшие советские республики, используя любые методы? В России возвращаются многие негативные процессы. На чем же основывается надежда на то, что Россия не вернется к прошлому, не возродится тоталитарное общество?

— Начну со средств массовой информации. У нас рухнул режим, на падение которого мы никогда не рассчитывали. Это чудо. И средства массовой информации настолько вырвались тогда вперед, что они подтягивали остальное общество. Сегодня ситуация парадоксальная. В России свобода слова разошлась со свободой доступа к информации. В нормальных странах это одно и то же, в России — нет. Сегодня нет табу для прессы, она может писать о чем угодно, но доступ к информации перекрыт. И тем не менее есть конкуренция между различными СМИ, и в результате этого мы все же информацию получаем.

Много сделал Ельцин. Он с настойчивостью бульдога проталкивал Россию во всевозможные международные организации, прежде всего в Совет Европы. Это тоже залог положительного развития.

Институт частной собственности получил всеобщее признание. Те, кто приходит к власти, становятся богатыми людьми. И они хотят оставить наследство своим детям. За частную собственность будут драться десятки миллионов частных собственников.

Изменилась и власть в России. Полно чиновников, которые имеют больше возможностей на своем уровне. В отличие от вашего чиновничества, которое достаточно сильно консолидировано, просто потому, что страна меньше.

К старому возврата не будет. Другое дело, что от авторитарного режима в ближайшем будущем мы не застрахованы. Ненадолго, страна слишком изменилась. В целом, общество стало достаточно динамичным. А если есть динамика — есть и надежда. Так что в стратегическом смысле я оптимист. ■

2 июня Борису Пустынцеву исполняется 65 лет. Редакция НАШАЙ СВАБОДЫ желает юбиляру здоровья и творческих удач.

СПОРТ

Чэмпіянат Еўропы на прыватнай трасе

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

3-4 чэрвеня на лепшай у Беларусі трасе для матацыклетнага кросу, якая размешчаная паблізу 435-га кіламетра шашы Брэст–Іванава–Гомель, адбудзецца заключны этап чэмпіянату Еўропы ў групе «С». У перапынках гонак майстроў з Аўстрыі, Балгарыі, Венгрыі, Грэцыі, Румыніі, Украіны, Чэхіі і іншых краінаў кантынента айчынныя мотакрасмены будуць аспрэчваць прызавыя ўзнагароды чэмпіянату Беларусі ў класах матацыклаў 125 і 500 куб. см.

Еўрапейская федэрацыя мотаспорту невыпадкова спыніла свой выбар на новай трасе ля Іванава. Гравійны серпанцін з галавакружнымі перападамі ўжо прайшоў выпрабаванне ў ходзе міжнародных спаборніцтваў і па ацэнках экспертаў больш дасканалы, чым існуючыя ў Ашмянах і Ваўкавыску. Гаспадары выканалі таксама ўмовы абавязковай выплаты так званых стартавых кожнаму ўдзельніку (ад 110 да 150 долараў) і стварылі гарантаваны валютны фонд прызавых. Для гледачоў, якіх збіраецца да 5.000 чалавек, будзе працаваць святочны кірмаш, канцэртная пляцоўка. Чакаецца розыгрыш латарэі.

Між тым не толькі спартыўнымі і камерцыйнымі мэтамі цікавае адпаведнае спаборніцтва ў нашай глыбінцы. Варта ўзгадаць 1995 год, калі малады прадпрымальнік-аўтарамонтнік з Іванава Сяргей Куліна атрымаў у арэнду кавалак лясной тэрыторыі над шахтамі былой базы ракетчыкаў, у межах якой не вельмі ашчадныя вайскоўцы вынішчылі паляну пад пясчаны кар'ер. Як аматар мотакросу і заснавальнік маладзёжнага спартовага клуба, новы гаспадар паспрабаваў прыстасаваць ямы, канавы і ўзвышшы пад хуткую язду на матацыклах. Наймаў бульдозеры, разлічваўся ўласнымі грашыма з рабочымі.

Дарэчы адзначыць, што прафесійны мотакрос высокага класа ў Беларусі практычна не культывуецца з-за зношанасці старой тэхнікі і недасканаласці цяперашняй. На ўсю рэспубліку маецца толькі 40 прыватных матацыклаў японскай вытворчасці «Хонда», «Ямаха», «Суддзукі», кошт якіх вагаецца ад 3,5 да 4,5 тысяч долараў. Спорт такой дарагавізны не цікавіць дзяржаўныя структуры, хаця глядацкі інтарэс да яго прымушае ўлады нерваваецца. Такім чынам і ў Іванаве на Палессі маючы адбыцца чэмпіянат Еўропы на трасе, архітэктарам якой выступіў прыватны прадпрымальнік, не застаўся без кіруючай ролі чынавенства.

Найперш мясцовы вылучэнец у Нацыянальным сходзе РБ дэпутат Пётр Жушма забяспечыў сабе месца старшыні аргкамітэта спаборніцтва тым, што адшукаў фінансавых спонсараў. У тэрміновым парадку райвыканкам правёў рашэнне аб замацаванні трасы мотакросу за аддзелам па фізічнай культуры, спорце і турызме. Ад прадпрыемстваў раёна запатрабавалі ўдзелу ў арганізацыі рэкламы, гандлю і адпачынку публікі.

Зрэшты, нікому не забаронена, як гаворыцца, ускочыць у апошні вагон цягніка, лакамтывам якога стаў радавы прадпрымальнік з правінцыі. Галоўнае, што можна ў прыватным выпадку быць разам з Еўропай. ■

Той свет як раскоша

Беларускі Харон бярэ з кліента гадавы заробак

Кірэй МАНУЙЛАЎ

***Memento mori* – тэма самая што ні на ёсць культавая: сэнс жыцця, таямніцы пераходаў ад бытавання да небыцця, памежныя сітуацыі, хаўтурныя рытуалы ды сляды светлае памяці...**

Але ў смерці ёсць і прыземлены бок. Кожны, паколькі «людзі смяротныя» і «ўсе мы там будзем», калі-небудзь так альбо інакш мусіць сутыкацца з тым, як, дзе і за колькі можна пахаваць чалавека. А памерці цяпер на Беларусі куды даражэй, чымсьці нарадзіцца, а можа нават і жыць.

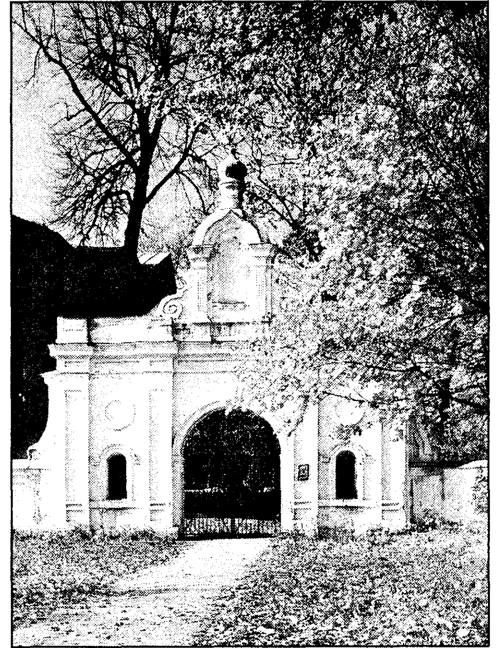
Калі ў вёсках праблемы, дзе пахаваць нябожчыка , няма, то, напрыклад, у Мінску не ўсё так проста.

На сёння ў сталіцы налічваецца 17 могілак. Але не вядуцца пахаванні на Вайсковых могілках, што знаходзяцца па вуліцы Казлова, якія маюць статус мемарыяльнага комплексу, а таксама на могілках «Дружба» на Паўднёва-Захадзе і Пінерскіх на праспекце Машэрава, якія з прычынаў санітарнай бяспекі ў бліжэйшай перспектыве будуць зносіцца. Дарэчы, што да зносу могілак наогул, то, як распавялі ва Упраўе прадпрыемстваў камунальнага абслугоўвання (менавіта тут займаюцца справамі ўтрымання могілак і разнастайнымі хаўтурна-рытуальнымі паслугамі), пэўных нарматыўных тэрмінаў мэтазгоднасці і маральнасці, каб зносіць могілкі, не існуе. Хоць у адмысловай літаратуры называюцца тэрміны да 80 гадоў.

Да 1997 года адкрытых могілак у сталіцы было толькі чатыры, усе яны месціліся за кальцавой дарогай. Але з цягам часу з-за аддаленасці і, галоўнае, хуткага «запаўнення» тых чатырох могілак Мінгарвыканкам выдаў пастанову, паводле якой закрытыя могілкі адкрываліся нанова, але ўжо як камерцыйныя. Зараз там месца каштуе ад 140 да 150 тысяч рублёў. Розніца ўтвараецца таму, што пры разліках дзейнічае адмысловы каэфіцыент аддегласці ад цэнтра горада. За падпахаванні на такіх могілках давядзецца плаціць палову ад гэтай сумы.

А ў цэлым такая дарагоўля тлумачыцца вось чым. Некалькі гадоў таму дзяржава наважылася будаваць новае спецмесца кампактных пахаванняў на 65 гектараў – Заходнія могілкі, размешчаныя за сталічным мікраграёнам Малінаўка. Але ўсе выдаткаваныя на гэтае будаўніцтва грошы «ляснуліся» ад інфляцыі. Таму, каб давесці справу да канца, было вырашана да наступных бюджэтных адлічэнняў дадаць фінансавую крыніцу ў выглядзе камерцыйных могілак. На цяперашні момант у якасці камерцыйных працуюць Усходнія (ці Маскоўскія), Уруччацкія, Трасцянецкія, Лошыцкія, Кальварыйскія ды інш.

Хоць, у прынцыпе, вольных месцаў там няма. Насамрэч вядуцца паўторныя пахаванні на месцах гэтак званых бесгаспадарных магілаў, за якімі ніхто не дагледзе і дзе адсутнічаюць прыкметы магілы наогул, калі яна проста сама па сабе зраўноўваецца з зямлёй. Але пры гэтым у любым выпадку павінен прайсці адмысловы могілкавы тэрмін у 20 гадоў з даты пахавання. Ён можа быць і большым, калі магіла знаходзіцца на глінавых землях. Карацей, каб пазбегнуць сітуацыі, калі аднойчы замест магілаў сваякоў ці блізкіх людзей убачыш на знаёмых месцах на помніках зусім іншыя прозвішчы, трэба проста дагледзець іх. У выпадках, калі гэта зрабіць немагчыма, ну, напрыклад, надараецца працяглая ці назаўсёдная эміграцыя, то ажыццяўленне падобных паслугаў можна замовіць спецкамбінату камунальна-бытавога абслугоўвання.

Брама Старажоўскіх могілак у Мінску (знішчаны ў 1960-х гадах)

Касцёл Св.Роха на Залатагорскіх могілках у Мінску (знішчаны ў 1960-х гадах)

Хоць ва УПКА кажуць, што, у прынцыпе, зямлі для пахаванняў пакуль хапае, праблема загружанасці могілак тым не менш ёсць. А далей, здаецца, яна мусіць абвастрацца. І вось чаму. Толькі па афіцыйных звестках штодня ў Мінску памірае ў сярэднім 35 чалавек, амаль 13 тысяч штогод. Але паступова гэтая лічба мусіць павялічвацца. Цяпер многіх памерлых жыхароў сталіцы адвозяць на хаўтуры на радзіму ў правінцыю. Аднак з цягам часу будуць пераважаць ужо карэнныя гараджане, і хаваць іх будуць выключна ў Мінску. Нездарма мінскія ўлады маюць намер запусціць другую лінію крэматорыя. Зараз на яго прыпадае да 35% ад усіх нябожчыкаў у Мінску. Для параўнання, у 1986 годзе, калі крэматорый адчыніліся, гэтая лічба складала меней 1%, у 1989 – каля 10%.

Папулярнасць крэмацыйных працэдураў – вынік агульнага эканамічнага заняпаду ў краіне і, адпаведна, індывідуальнага недабрабыту. Бо звычайнае пахаванне ў адрозненне ад крэмацыі, якая будзе каштаваць прыкладна 30 тысяч, абыдзецца нятанна. Купіць месца на могілках – а нават на некамерцыйных гэта 5 тысяч – яшчэ далёка не ўсё. Выкапаць яму – ад 5 (экскаватарам на могілках пад Мінскам) да 18 тысяч (на могілках камерцыйных гэта дазволена толькі ўручную), аркестр – 12, катафалк – 15, труна – ад 20 да 117 тысяч, вянкі – ад 1 да 11, кошыкі для кветак – ад 2 да 13, звычайны металічны крыж – 4, просты помнік з мармуровай крошкі – 40, агароджа – ад 10 тысяч рублёў за пагонны метр. Гэта прыблізныя кошты дзяржаўных прадпрыемстваў рытуальных паслугаў. У прыватных фірмаў такога профілю ўсё ў некалькі разоў даражэй.

Да таго ж для прыстойнага, як кажуць, пахавання давядзецца нямала патраціцца на памінкі і адпяванне. Мінскія папы за 40 хвілінаў адпявання дома і столькі ж на могілках бяруць звычайна – па прынцыпе «як старгуемся» – ад 15 долараў і вышэй. Карацей, агульная сума атрымліваецца ўнушальная – на не адзін гадавы заробак. Нездарма ў апошнюю трацiну жыцця старыя пачынаюць капіць сабе на хаўтуры, прычым збіраюць, навучаныя досведам інфляцыйнага раставання грошай, у доларах.

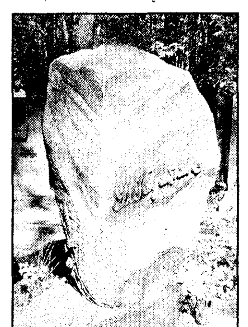
Бясплатна дзяржава хавае тых, каго называюць «бясхоз» – нябожчыкаў, нікім на пахаванне незапатрабаваных. Гэта могуць быць бамжы, неапазнаныя ахвяры злачынстваў і тых, каго адмаўляюцца хаваць сваякі. У дзень гэтага «бясхозу» хаваюць 3 чалавекі (болей тысячы чалавек штогод).

Праблемай ёсць незадаволенасць людзей працай тых, хто займаецца аказаннем хаўтурна-рытуальных паслугаў. Але паслугі падобных прадпрыемстваў лічацца сацыяльна значнымі, а таму рост коштаў не можа перавышаць 2% на месяц. Падаткі ж спаганяюцца як са звычайных фірмаў. У выніку – невялікія заробкі (да 20 тысяч) у даглядальнікаў могілак і далакопаў. Адсюль – частае вымаганне хабару. Цякучка кадраў (звальняюць, у асноўным, за хабар) больш за 30% на год.

Ёсць прэтэнзіі да вонкавага стану і аховы могілак. Хоць на ўсіх могілках праведзены вадаправоды, а на некаторых, як на Кальварыі, нават святло, але тым не менш да Еўропы ў справе ўпарадкавання могілак нам яшчэ дужа далёка. Там месцы пахаванняў пераўтвораныя ў так званыя парк-могілкі, як след дагледжаныя і ўладкаваныя.

На жаль, пакуль не ўяўляюцца беларускія могілкі і без заўсёдных актаў вандалізму, каб то будзе пашкоджанне надмагілляў, звычайныя крадзяжы кветак альбо візіты алкаголікаў.

Таму пажадана жыць ды жыць. Менш каштуе... ■

Надмагільны помнік Уладзіміру Караткевічу

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі.
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Змiцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1778 Нумар падпісаны ў друк 01/06/2000 (15:00) Наклад – 9.880